

[Handwritten signature]

ÅRSBERETNING

1968

Rigsombudsmanden på Færøerne

Å R S B E R E T N I N G

1 9 6 8

Rigsombudsmanden på Færøerne

I N D H O L D S F O R T E G N E L S E

	side
Forord	3
Færøernes produktion	4
Færøernes eksport og import	14
Fiskerflåden	24
Finansieringen af de nye skibe	29
Valg m. v.	34
Befolkningsforhold	36
Indkomsbeskatning	42
Pengeinstitutter, pristal og seddelcirkulation	49
Offentlige udgifter m. v.	54
Nationalregnskabet for Færøerne	63
Sociale forhold	69
Sundhedsvæsen	76
Undervisning m. v.	79
Kulturelle forhold	88
Offentlige anlægsarbejder og samfærdsel	95
Retsvæsen	102

F O R O R D

Hermed foreligger årsberetningen for 1968. Den skulle - uden at være udtømmende - bidrage til en talmæssig belysning af udviklingen på Færøerne i det forløbne år.

I kapitlet om produktionen er i år for første gang medtaget en redegørelse for hjemmefiskeriet, hvortil alle landets fiskekøbere har bidraget ved besvarelse af månedlige spørgeskemaer. Samtidig er afsnittet sildefiskeriet udvidet lidt. Endvidere er Danmarks Statistik's bearbejdelse af materialet for folketællingen i 1966 nu så langt fremme, at det har været muligt i befolkningsafsnittet at medtage udførlige oplysninger om den færøske befolknings fordeling efter alder og efter erhverv. Til gengæld er det sædvanlige korte kapitel om antallet af fiskere fordelt på sysler udeladt i år.

Endvidere er der denne gang et lille kapitel om valg med redegørelse for folketingsvalget og det nylig afholdte byrådsvalg i Tórshavn samt ændringen af landsstyrets sammensætning efter lagmand P. M. Dams død.

Såvel i årets løb som - ikke mindst - her omkring årsskiftet har en lang række offentlige og private institutioner, selskaber og enkeltpersoner på helt enestående måde bidraget til denne beretning med tilvejebringelse af talmateriale og andre oplysninger, som det ofte har kostet megen tid og meget besvær at fremskaffe. Alle de mange, der således har ydet en særdeles kontant og helt uundværlig bistand, vil jeg gerne hermed bringe min hjerteligste tak.

RIGSOMBUDSMANDEN PÅ FÆRØERNE, den 10. januar 1969.

M. Wahl

FÆRØERNES PRODUKTION

Den væsentligste del af produktionen på Færøerne består af fiskefangst og tilvirkning af fisk.

Den samlede fiskefangst - omregnet til hel urensset fisk - udgjorde i året 1968 efter en foreløbig opgørelse godt 170.000 tons. Det er en nedgang på godt 3.000 tons i forhold til i fjor. Nedgangen skyldes udolukkende det svigtende garnfiskeri efter sild, medens sildefangsterne med de nye fangstmetoder (kraftblok og ringnot) og torskefiskeriet har været omtrent uændret i forhold til 1967.

Samlede fiskefangster i årene 1956-68
(hel urensset fisk)

<u>1.000 tons</u>	<u>Sild</u>	<u>Anden fisk</u>	<u>Ialt</u>	<u>Index (1956:100)</u>
1956	23,7	92,6	116,3	100
1957	17,0	88,7	105,7	91
1958	17,7	89,1	106,8	92
1959	13,7	73,5	87,2	75
1960	11,0	98,0	109,0	94
1961	16,9	103,2	120,1	103
1962	9,8	133,7	143,5	123
1963	12,9	124,2	137,1	118
1964	19,3	119,9	139,1	120
1965	34,6	110,3	144,9	125
1966	61,6	103,8	165,4	142
1967	70,9	102,4	173,3	149
1968 ^{x)}	68,0	102,2	170,2	146

Ved bedømmelsen af fangstresultaterne må det tages i betragtning, at der siden 1956 er sket en omfattende fornyelse af fiskerflåden, jfr. afsnittet om fiskeskibene.

En nærmere specifikation af fiskefangsterne på de enkelte fiskearter er givet i følgende tabel.

---

x) foreløbige tal.

Samlede fiskefangster fordelt på fiskearter
(hel urenset fisk)

<u>1.000 tons</u>	<u>1956</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
Torsk	84,7	103,2	95,1	90,8	89,8
Kuller	4,9	8,2	7,8	7,9	5,7
Helleflynder	0,4	0,2	0,3	0,2	0,3
Storsej	0,6	1,6	1,4	1,3	2,3
Brosmer	1,2	4,2	3,2	2,0	2,6
Sildehaj	-	1,2	1,1	0,7	0,6
Sild	23,7	19,3	34,6	61,6	70,9
Anden fisk	<u>0,8</u>	<u>1,2</u>	<u>1,4</u>	<u>0,9</u>	<u>1,1</u>
Ialt	<u>116,3</u>	<u>139,1</u>	<u>144,9</u>	<u>165,4</u>	<u>173,3</u>

Langt hovedparten af torsken fanges ved Grønland, hvor den flækkes, renses og saltet ombord til saltfisk. I de senere år er der tillige produceret en del saltfisk ved New Foundland. Kulleren fanges hovedsagelig ved Færøerne og Island, hvorfra den sammen med den her fangede torsk enten landes direkte i udlandet i fersk, iset tilstand som "isfisk" eller landes på Færøerne til filétskæring eller saltning. Silden fanges nu hovedsagelig i Nordsoen og Nordhavet og anvendes overvejende til saltning og krydring og til produktion af silde-mel og sildeolie eller landes iset i dansk havn. Fangstmængdernes fordeling på de enkelte fangstfelter fremgår iøvrigt af nedenstående tabel.

Samlede fiskefangster fordelt på fangstfelter
(hel urenset fisk)

<u>1.000 tons</u>	<u>1956</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
v. Færøerne	14,4	20,8	20,2	24,7	35,7
v. Island	18,2	9,6	8,5	14,6	3,8
v. Grønland	31,8	66,0	66,1	64,9	64,0
v. New Foundland	0,1	23,5	15,5	15,6	16,1
Nordhavet	51,9	18,3	31,5	44,1	17,7
Nordsoen	-	<u>0,9</u>	<u>3,1</u>	<u>1,5</u>	<u>36,0</u>
Ialt	<u>116,3</u>	<u>139,1</u>	<u>144,9</u>	<u>165,4</u>	<u>173,3</u>

Som det fremgår af tabellen er fangsterne ved Færøerne og i Nordsoen stærkt stigende, medens fangsterne ved Island og navnlig i Nordhavet er faldet meget betydeligt. Dette er alene en følge af sildeforekomsternes bevægelighed.

Saltfisk er fremdeles Færøernes hovedprodukt. I 1968 har produktionen heraf andraget godt 30.000 tons eller det samme som i fjor.

Produktionen af saltfisk fordelt på fangstfelter

<u>tons</u>	<u>1956</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Ved Grønland	12.452	24.248	22.122	21.510	20.978
Ved New Foundl.	-	5.980	5.962	6.213	4.000
Ved Island	6.358	2.294	939	624	1.588
Ved Norge	11.612	-	-	-	-
Ved Færøerne	<u>3.394</u>	<u>1.377</u>	<u>827</u>	<u>1.659</u>	<u>3.455</u>
Ialt	<u>33.816</u>	<u>33.899</u>	<u>29.850</u>	<u>30.006</u>	<u>30.021</u>

Produktionen ved Grønland og New Foundland udgjorde i 1968 83 % af den samlede saltfiskeproduktion mod 92 % i 1967 og 37 % i 1956. Til gengæld er produktionen af saltfisk fanget ved Færøerne fordoblet fra 1967 og firedoblet siden 1966, hvilket er en følge af det stærkt stigende hjemmfiskeri, jfr. nedenfor.

Produktionen af saltfisk fordelt efter landingspladser

<u>tons</u>	<u>1956</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
<u>Landingssted</u>					
Færøerne	27.324	18.642	16.992	15.074	16.643
Danmark	3.249	7.798	6.188	11.152	6.416
Grønland	2.920	883	1.071	1.242	990
Norge	-	5.639	3.346	-	27
Spanien	-	937	1.118	-	421
Portugal	-	-	-	232	909
Andre lande	323	-	-	-	240
Ikke landet	-	-	<u>1.135</u>	<u>2.306</u>	<u>4.375</u>
Ialt	<u>33.816</u>	<u>33.899</u>	<u>29.850</u>	<u>30.006</u>	<u>30.021</u>

Selvom saltfiskefangsten : den samme som i fjor, har 1968 været et betydeligt ringere år for saltfiskeskibene. Dels er fangsterne i fjernfiskeriet nedadgående, dels har de enkelte skibe været betydelig længere tid om at opnå de mindre fangster, hvilket viser sig i, at der ved årets udgang om bord i skibene endnu er 4.375 tons saltfisk, som ikke er landet. Mange skibe var ved årsskiftet først nylig hjemkommet eller på vej hjem, medens de fleste skibe plejer at være hjemme fra 2. saltfisketur i løbet af november måned.

Den del af saltfisken, der landes i Danmark (hovedsagelig Esbjerg) reeksporteres til Italien, medens den saltfisk, der landes på ~~x) foreløbige tal.~~

Færøerne, enten eksporteres som saltfisk eller tørres industrielt til klipfisk.

Produktionen af klipfisk kan for året 1968 anslås til ca. 3.800 tons, hvilket er godt 1.400 tons mere end i 1967, hvor produktionen var 2.455 tons. I 1966 blev der produceret 2.635 tons og i 1965 3.671 tons klipfisk. En væsentlig del af produktionen henligger usolgt på grund af de vanskelige markedsforhold.

Hjemmefiskeriet er i de sidste 3 år - og navnlig i 1968 - steget meget betydeligt, og fangsterne i 1968 er næsten $2\frac{1}{2}$ gange så store som i 1965, jfr. nedenstående tabel.

<u>Hjemmefiskeriets fangster</u>					
(slagtet fisk med hoved)					
<u>tons</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Torsk	3.971	4.730	5.692	6.346	11.241
Kuller	3.568	3.790	5.092	3.973	5.893
Sej	1.204	734	1.167	2.235	2.468
Andet	<u>1.765</u>	<u>1.280</u>	<u>1.301</u>	<u>2.898</u>	<u>4.480</u>
Ialt	<u>10.508</u>	<u>10.534</u>	<u>13.252</u>	<u>15.452</u>	<u>24.082</u>

Årsagen til den stærke stigning i hjemmefiskeriet må bl. a. søges i, at flere skibe nu deltager i dette fiskeri. Oprettelsen af nye, mindre filétfabrikker på bygde har således tilskyndet til anskaffelse af flere mindre fiskebåde de pågældende steder. Endvidere lander stål-lineskibene nu i højere grad deres vinterfangster af fersk fisk på Færøerne i stedet for at sælge fisken på det engelske marked, hvor priserne har været faldende, medens landingerne på Færøerne stimuleres af pristilskud fra landskassen. Af de 24.082 tons råfisk, der i 1968 blev landet på Færøerne, stammer således ca. 5.500 tons fra stål-lineskibene, der i 1966 kun leverede ca. 1.500 tons råfisk.

En anden årsag til det bedre hjemmefiskeri i 1968 er, at vejret
x) foreløbige tal

var væsentlig bedre end i 1967.

Endelig beror den stærke forøgelse af hjemmefiskeriet i de senere år for en væsentlig del på stigende fiskeforekomster i farvandene omkring Færøerne, hvilket formentlig er en følge af fiskerigrænsens udflytning den 12. marts 1964.

Hjemmefiskeriet synes endvidere nu at være lidt mere jævnt fordelt på årets måneder, jfr. nedenstående tabel.

Hjemmefiskeriet fordelt på måneder
(slagtet fisk med hoved)

<u>tons</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Januar	668	1.716	1.966	1.424	2.500
Februar	1.655	1.989	2.581	1.705	4.406
Marts	1.055	1.542	1.813	973	1.987
April	508	489	618	969	1.570
Maj	839	509	367	1.227	1.776
Juni	980	543	1.072	2.321	2.287
Juli	322	107	406	1.342	2.705
August	295	486	342	402	737
September	784	113	357	1.273	1.247
Oktober	746	757	622	331	840
November	1.371	1.066	1.740	1.563	1.844
December	1.285	1.217	1.368	1.922	2.183
Hele året	<u>10.508</u>	<u>10.534</u>	<u>13.252</u>	<u>15.452</u>	<u>24.082</u>

Den råfisk, der landes på Færøerne anvendes hovedsagelig til industriformål - d.v.s. overvejende filétskæring - eller til saltning, jfr. omstående tabel.

x) foreløbige tal.

Hjemmefiskeriet fordelt efter fangstens anvendelse
(slagtet fisk med hoved)

<u>tons</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Til saltning	3.913	3.102	2.332	5.901	10.812
" isfisk	1.411	84	288	310	328
" industri	5.004	7.202	10.473	8.968	12.642
" konsum	180	146	159	273	300
Ialt	<u>10.508</u>	<u>10.534</u>	<u>13.252</u>	<u>15.452</u>	<u>24.082</u>

Næsten al kuller anvendes til filétskæring, medens torsken i de seneste år i stigende omfang er anvendt til saltning som følge af de faldende priser på torskefilét. I 1967 og 1968 er dog en del af torsken først saltet, efter at den er skåret til filét. I ovenstående tabel indgår de saltede filéter i de 10.812 tons råfisk, som er anvendt til saltning.

Af den fangst, der er anvendt til saltning, er i 1968 produceret ca. 700 tons saltede filéter og ca. 4.000 tons saltfisk. Denne produktion er medregnet i den på side 6 anførte samlede saltfiskeproduktion på 30.021 tons.

Af den til industriformål landede råfisk er i 1968 produceret ca. 4.200 tons frossen filét mod 2.507 tons i 1967 og 3.692 tons i 1966. Hertil kommer 705 tons frossen filét produceret om bord i fabriksstrawleren "Kap Farvel" mod 870 tons i 1967 og 580 tons i 1966. Den samlede færøske filétproduktion bliver herved knap 5.000 tons i 1968 mod 3.377 tons i 1967 og 4.272 i 1966.

På Nordafars filétfabrik i Færingehavn på Grønland har der også i år været nedgang i produktionen fra 2.752 tons frossen filét i 1967 til 2.161 tons i 1968, uanset at der i 1968 deltog flere både og flere fiskere i dette fiskeri. I tidligere år har værdien af denne produktion været medregnet i den færøske eksport, men efter at Færøerne er optaget i EFTA, indgår Nordafars produktion og eksport i overens-
x) foreløbige tal

stemmelse med almindelige internationale regler i den grønlandske produktion og eksport.

Sildefangsten undergår for tiden en stærk udvikling på Færøerne. Indtil for ca. 4 år siden foregik sildefiskeriet alene som garnfiskeri fra en række ældre træskibe, og hele fangsten - bortset fra den andel, der anvendtes til agn - blev saltet i tønder ombord. Denne form for sildefangst er i stærk tilbagegang, idet fangsten i 1968 kun har udgjort ca. 19.500 tønder á 100 kg svarende til ca. 40 % af fangsten i 1967 og kun 18 % af fangsten i 1966. Dette skyldes ikke alene, at antallet af skibe, der har deltaget i dette fiskeri, er nedadgående, men nok så meget svigtende sildeforekomster på de ringe dybder, hvor garnskibene kan arbejde.

Fangst af sild saltet ombord

eksporttønder

1956	159.000
1962	64.000
1963	85.000
1964	112.500
1965	96.000
1966	110.500
1967	48.000
1968	19.500

Herudover er der i slutningen af 1964 påbegyndt et omfattende fiskeri af sild hovedsagelig til industriformål, et fiskeri, hvis udbytte har været stedse stigende. Dette fiskeri finder sted fra en række af de nye stållineskibe efter moderne fangstmetoder. Ved hjælp af asdic-instrumenter lokaliseres større sildestimer, der derefter hurtigt indfanges ved brug af ringnot og kraftblok. Denne højtudviklede form for fiskeri stiller store krav til mandskabets erfaring og tekniske kunnen, men til gengæld er det på denne måde muligt at få fuld last (2-700 tons) i løbet af ganske kort tid. I dette fiskeri har i 1968

deltaget ialt 15 skibe, der tilsammen har fanget ialt ca. 64.500 tons sild. I fjor deltog 14 skibe, der ialt fangede 64.991 tons.

Hovedparten af den sild, der fanges på denne måde, landes uforarbejdet til industribrug (produktion af sildeolie og -mel), men en mindre - omend stigende - del ises ombord i kasser og landes til forædling under forskellig form (filétering, frysning eller kryddring). Medens sildefangst tidligere udelukkende foregik i månederne juli-november, er det nu muligt med kraftblokskibene at fange sild hele året rundt, idet skibene følger sildens vandringer fra nord for Island over farvandene ved Færøerne til Nordsøen.

Som følge af, at en del af fangstpladserne er beliggende langt væk, er en del af fangsterne landet uden for Færøerne. Nedenfor er givet en oversigt over de samlede sildefangster de sidste 5 år fordelt efter, hvor fangsterne er landet.

Samlet sildefangst fordelt efter landingspladser
(hel urånsset sild)

<u>tons</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
<u>Landingssted</u>					
Færøerne:					
Kraftblokskibe	3.256	16.293	34.514	42.437	52.179
Garnskibe	15.019	13.219	14.303	5.542	2.252
Fjordsild	<u>14</u>	<u>39</u>	<u>70</u>	<u>338</u>	<u>1.220</u>
Færøerne ialt	18.289	29.551	48.887	48.317	55.651
Danmark	973	4.850	6.835	20.572	9.007
Norge	-	-	1.151	34	386
Island	-	218	4.731	331	-
Storbritanien	-	-	-	1.093	2.960
Andre lande	-	-	-	525	-
Ialt	<u>19.262</u>	<u>34.619</u>	<u>61.604</u>	<u>70.872</u>	<u>68.004</u>

De mængder, der er landet uden for Færøerne, er alle landet af kraftblokskibe. De store stigninger i de samlede sildefangster på

x) foreløbige tal

Færøerne siden 1964 dækker således over et fald i garnskibenes fangst fra 15.000 tons i 1964 til godt 2.000 tons i 1968 og en stigning i kraftblokskibenes fangster fra ca. 4.000 tons i 1964 til ca. 65.000 tons i 1968.

Endvidere fremgår det af tabellen, at der af kraftblokskibenes samlede fangster, der som for nævnt er omtrent de samme i 1968 som i 1967, er landet en væsentlig større andel på Færøerne i år end i fjor.

Foruden de 55.651 tons sild, som i 1968 er landet på Færøerne af færøske skibe, er der i dette år landet betydelig større mængder fra udenlandske skibe end tidligere.

På Færøerne landet sild
(hel urensset sild)

<u>tons</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Af færøske skibe	18.289	29.551	48.887	48.317	55.651
" danske "	-	-	412	-	7.137
" islandske "	-	-	-	9.877	16.105
Ialt	18.289	29.551	49.299	58.194	78.893

I de angivne mængder af sild er indbefattet andre former for industrifisk, og fangsterne er anvendt som angivet i nedenstående tabel.

På Færøerne landet sild fordelt efter anvendelse
(hel urensset sild)

<u>tons</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Til saltning	15.019	13.219	14.303	5.542	3.861
" industribrug	793	13.481	32.441	50.172	72.232
" frysning, for- ædling m. v.	2.477	2.851	2.555	2.480	2.800
Ialt	18.289	29.551	49.299	58.194	78.893

I de sildemængder, der anvendes til saltning, indgår i 1968 - foruden de garnfangede sild - tillige kraftbloksild saltet i land.
x) forelobige tal

De til frysning og forædling landede sildemængder er ikke undergået større ændringer de sidste 5 år.

Derimod er den voldsomme stigning i tilgangen af industrisild til de 4 sildeolie- og sildemelsfabrikker fortsat i 1968, hvor stigningen andrager godt 22.000 tons eller ca. 44 %. Godt halvdelen af stigningen hidrører dog fra landinger fra danske og islandske skibe. Landingerne har været meget ujævnt fordelt over året. I januar og februar 1968 slog kraftblokfiskeriet således helt fejl - der landedes kun knap 1.400 tons, medens der i hver af månederne juni og november blev landet ca. 12.000 tons.

Den stigende tilgang af industrisild ville næppe have kunnet modtages, såfremt sildeolie- og sildemelsfabrikken i Fuglefjord ikke i 1967 havde udvidet sin kapacitet fra 500 tons til 700 tons råsilde i døgnet.

De færøske fabrikkers samlede produktion af sildeolie og silde- mel på basis af de i foranstående tabel angivne råstoftilførsler fremgår af følgende oversigt:

Produktion af sildeolie og sildemel

<u>tons</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Sildeolie	104	1.580	3.891	5.596	7.506
Sildemel	30	2.184	6.057	10.239	15.010

Som det fremgår af tabellen, er produktionen af mel steget knap 50 % fra 1967 til 1968, medens produktionen af olie kun er steget ca. 35 %. Dette skyldes dels, at en del af råstoftilførslerne har været industrifisk, hvoraf der ikke udvindes olie, dels at hovedparten af sildetilførslerne er kommet fra farvandene omkring Shetland, hvor silden er magrere end længere nordpå.

x) foreløbige tal

FÆRØERNES EKSPORT OG IMPORT

A. Eksport

Færøernes samlede eksport har efter en foreløbig opgørelse indbragt 153,4 mill. kr. i 1968 mod 177,8 mill. kr. i 1967.

Den samlede eksport fra Færøerne

		<u>Index 1956=100</u>
1956	93,0 mill. kr.	100
1962	123,0 mill. kr.	132
1963	132,9 mill. kr.	143
1964	132,9 mill. kr.	143
1965	172,3 mill. kr.	185
1966	149,7 mill. kr.	161
1967	177,8 mill. kr.	191
1968 ^{x)}	153,4 mill. kr.	165

Af den samlede nedgang i eksportværdien på 24,4 mill. kr. modsvares godt en trediedel af en stigning i værdien af lagerbeholdningerne i løbet af 1968 på ca. 9 mill. kr.

Lagerbeholdninger

	<u>pr. 31/12 1967</u>	<u>pr. 31/12 1968^{x)}</u>
	<u>tons</u>	<u>tons</u>
Saltfisk	5.393	6.300
Klipfisk	357	1.400
Saltsild	1.097	600
Filét	242	870
Sildemel	602	2.000
Sildeolie	475	475

Værdien af de samlede lagre ved udgangen af 1967 og 1968 er anslået i omstående tabel.

x) foreløbige tal

<u>mill. kr.</u>	<u>Anslået lagerværdi</u>	
	<u>31/12 1967</u>	<u>31/12 1968^{x)}</u>
Saltfisk	10,1	12,6
Klipfisk	1,4	5,6
Saltsild	2,2	1,5
Filét	0,7	2,6
Sildemel	0,6	2,0
Sildeolie	0,5	0,3
Andre fiskevarer	<u>3,1</u>	<u>3,0</u>
Ialt	<u>18,6</u>	<u>27,6</u>

Udviklingen i eksporten af de forskellige hovedprodukter fremgår af nedenstående tabel.

<u>mill. kr.</u>	<u>Eksportens fordeling på de vigtigste varegrupper</u>				
	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Saltfisk	58,8	77,7	57,8	77,1	63,7
Klipfisk	23,4	21,2	11,3	13,0	12,3
Fiskefilét	5,3	11,9	12,8	14,0	14,7
Isfisk	19,6	17,4	15,6	10,6	7,1
Saltsild	14,0	17,7	18,7	14,4	7,7
Kryddersild	0,8	0,2	1,1	2,1	1,1
Fersk sild	0,3	2,8	3,3	5,6	6,8
Sildefilét	-	-	0,3	0,2	1,2
Sildeolie	0,1	1,8	2,3	6,2	5,0
Sildemel	0,2	2,5	6,6	12,7	15,5
Sildehaj	2,9	6,7	3,3	3,4	2,9
Helleflynder	0,9	1,0	1,0	1,0	1,7
Laks	-	0,6	-	1,0	4,1
Fiskemel	0,6	0,6	0,5	0,2	0,7
Levertran	0,9	0,8	0,5	0,4	0,4
Fiskeaffald	0,7	0,8	1,9	1,3	1,1
Andre fiskevarer	0,3	0,4	0,2	0,2	0,3
Minkskind	1,0	1,4	1,1	1,1	0,7
Uldvarer	0,8	0,6	0,6	0,7	0,9
Skibe	1,4	5,3	10,4	12,1	5,0
Andre varer	0,9	0,9	0,4	0,5	0,5
<u>Samlet eksport</u>	<u>132,9</u>	<u>172,3</u>	<u>149,7</u>	<u>177,8</u>	<u>153,4</u>

x) foreløbige tal

Af nedgangen i eksporten fra 1967 til 1968 på godt 24 mill. kr. hidrører godt halvdelen fra en nedgang i saltfiskeeksporten. Herudover har der været en nedgang på 7 mill. kr. i eksporten af skibe og en nedgang på 7 mill. kr. i eksporten af saltsild, medens eksporten af sildemel er steget ca. 3 mill. kr.

Den store nedgang i eksporten af saltfisk på 13,4 mill. kr. modsvares af en stigning i salt- og klipfiskelagrene, idet salgspriserne har været uændret.

Klipfiskeeksporten er en smule mindre end i 1967, hvilket udelukkende skyldes lavere priser, da der er eksporteret samme mængder i de 2 år. Den større produktion viser sig derfor udelukkende i større lagre.

Fiskefiléteksporten er omtrent uændret fra i fjor, og da faldet i torskefiléprisen er opvejet af en stigning i prisen på kullerfiléter således at eksportpriserne gennemsnitlig er uforandrede, viser den større produktion i 1968 sig hovedsagelig i en forøgelse af lagrene på ca. 2 mill. kr.

I tidligere år har eksporten af frosne filéter fra Nordafars fabrik i Færingehavn på Grønland været medregnet i Færøernes eksport. Efter at Færøerne er indtrådt i EFTA, vil det være rigtigst - således som det i overensstemmelse med international sædvane stedse har været gjort af Búskaparráðið ved opgørelsen af Færøernes betalingsbalance - ikke at medregne Nordafars salg til Færøernes eksport. I overensstemmelse hermed er Nordafars eksport i denne årsberetning udeladt i alle eksport- og produktionsoversigter ikke blot for 1968, men - af hensyn til sammenligninger - også for alle tidligere år. Til gengæld er den råfisk, der er landet til Nordafar af færøske fiskebåde, medtaget under den færøske eksport af isfisk. - Nordafars eksport af fiskefiléter har iøvrigt i 1968 udgjort ca. 7,4 mill. kr. mod 11,8 mill. kr. i 1967,

hvori dog indgik eksport af et mindre lager fra 1966.

Isfiskeeksporten er stadig i tilbagegang og andrager nu kun ca. 7 mill. kr., hvoraf ca. 3 mill. kr. hidrører fra råfisk landet af færøske både til filétfabrikken i Føringehavn, hvilke landinger som nævnt ovenfor nu medtages under isfiskeeksporten. Hovedårsagen til tilbagegangen i eksporten af isfisk til England og Tyskland er, at skibene i stigende grad lander deres fangster til de færøske filétfabrikker.

	<u>Eksport af isfisk 1966-68</u>					
	1966		1967		1968 ^{x)}	
	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.
Storbritanien	6.214	8.577	4.785	6.535	2.782	3.531
Vesttyskland	580	823	317	423	414	535
Danmark	327	418	-	-	-	-
Norge	54	66	-	-	-	-
Grønland	8.581	5.752	7.226	3.613	5.270	3.038
Ialt	<u>15.756</u>	<u>15.636</u>	<u>12.328</u>	<u>10.571</u>	<u>8.466</u>	<u>7.104</u>

Nedgangen i landingerne i Grønland skyldes navnlig usædvanlig store ishindringer for dette fiskeri, der foregår i sommermånederne.

For sildens vedkommende er der tale om en halvering af eksporten af salt- og kryddersild som følge af det helt svigtende garnfiskeri. Når nedgangen ikke er endnu større, skyldes det eksport af lagre fra i fjor og stigende priser som følge af, at alle producentlande har haft små fangster. Uanset at eksporten af fersk sild er faldet fra godt 22.000 tons til godt 12.000 tons, er eksportværdien steget med 1,2 mill. kr. Dette skyldes, at godt halvdelen af den ferske sild i 1968 er landet iset i kasser til konsum til priser, der er 3-5 gange så store som prisen på industrisild, medens næsten al fersk sild i 1967 blev landet til industriformål.

x) foreløbige tal

Eksporten af sildemel er steget med knap 3 mill. kr., hvortil kommer en stigning i lagrene på ca. 1,5 mill. kr. Derimod er eksporten af sildeolie faldet med 1,2 mill. kr., uanset at der er eksporteret større mængder, idet der har været et betydeligt prisfald.

Når eksporten af skibe er faldet fra 12 til 5 mill. kr., skyldes det, at salget af det 13 år gamle passagerskib "Tjaldur" indgik i eksporten i 1967 med 11 mill. kr. I eksporten for 1968 indgår et brugt lineskib med 0,8 mill. kr. og et nyt fragtskib bygget på Skála Skipasmiðja med 4,2 mill. kr.

Værdien af Færøernes eksport i de senere år fordelt efter lande og markedsområder fremgår af nedenstående tabel.

Værdien af Færøernes eksport efter hovedmarkeder

<u>1.000 kr.</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
Danmark	10.227	19.398	18.509	17.195
Grønland	2.690	4.477	5.752	3.613
Norge	9.604	21.335	14.284	7.247
Sverige	5.778	10.699	14.230	11.661
England	19.528	15.531	15.412	16.319
Portugal	-	-	-	4.634
Øvrige EFTA-lande ^{x)}	242	47	-	1.031
EFTA ialt	<u>48.069 (36%)</u>	<u>71.487 (42%)</u>	<u>68.187 (46%)</u>	<u>61.700 (35%)</u>
Italien	31.114	33.468	23.856	38.957
Grækenland	10.276	12.569	8.371	6.868
Vesttyskland	854	4.096	1.446	1.567
Øvrige EEC-lande	7	1.921	4.178	6.707
EEC ialt	<u>42.251 (32%)</u>	<u>52.054 (30%)</u>	<u>37.851 (25%)</u>	<u>54.099 (30%)</u>
Spanien	12.882	22.715	17.881	28.029
Brasilien	18.023	15.467	7.914	9.380
Østlande incl. Sovjet	7.256	4.808	2.594	3.455
U. S. A.	2.900	5.520	9.324	10.043
Øvrige lande	1.535 ^{xx)}	288	5.901 ^{xxx)}	11.104 ^{xxxx)}
Tredielande ialt	<u>42.596 (32%)</u>	<u>48.798 (28%)</u>	<u>43.614 (29%)</u>	<u>62.011 (35%)</u>
Tilsammen	<u>132.916 (100%)</u>	<u>172.339 (100%)</u>	<u>149.652 (100%)</u>	<u>177.810 (100%)</u>

x) Inclusive Finland.

xx) Heraf 1,4 mill. kr. for salg af et brugt ställineskib til Syd-Afrika.

xxx) Heraf 5,3 mill. kr. for salg af to brugte ställineskibe til Canada.

xxxx) Heraf 11,0 mill. kr. for salg af et brugt passagerskib til Chile.

Faldet i 1967 af den ellers stigende eksport til EFTA-landene skyldes navnlig svigtende salg af saltfisk til Norge og saltsild til Sverige. Stigninger i EEC-eksporten skyldes forøgelse af saltfiskeeksporten til Italien, der midlertidigt var gået i stå i 1966. Stigningen i eksporten til de såkaldte "tredielande" hidrører fra en fordobling af saltfiskeeksporten til Spanien og salget af m/s "Tjaldur" til Chile.

Hovedprodukterne i fiskeeksporten i 1967 fordelt på aftagerlande

1000 kr.	Saltfisk	Klipfisk	Filét	Saltsild	Sildemel	Sildeolie	Ialt
Danmark	329	321	14	2.369	2.024	1.477	6.534
Norge	3.711	178	3	-	-	1.275	5.167
Sverige	-	-	-	10.090	1.220	-	11.310
England	1.956	-	2.774	52	3.595	767	9.144
Øvrige EFTA-lande ^{x)}	4.634	-	-	-	-	-	4.634
EFTA ialt	10.630	499	2.791	12.511	6.839	3.519	36.789
Italien	34.246	1.259	-	-	-	-	35.505
Grækenland	6.868	-	-	-	-	-	6.868
Belgien	-	-	-	-	3.875	-	3.875
Holland	-	-	-	-	1.988	844	2.832
Øvrige EEC-lande	4	-	-	136	-	1.004	1.144
EEC ialt	41.118	1.259	-	136	5.863	1.848	50.224
Spanien	25.359	1.873	-	-	-	797	28.029
Brasilien	-	9.380	-	-	-	-	9.380
Østlande incl. Sovjet	-	-	1.196	1.780	-	-	2.976
U. S. A.	-	-	10.003	-	-	-	10.003
Øvrige lande	-	-	-	-	-	-	-
Tredielande ialt	25.359	11.253	11.199	1.780	-	797	50.388
Tilsammen	77.107	13.011	13.990	14.427	12.702	6.164	137.401

x) inclusive Finland.

Som det fremgår af tabellen, går hovedparten af saltfiskeeksporten til EEC-lande, næsten al klipfisk til tredielande og næsten al saltsild til EFTA-lande. 80 % af filéteksporten går til tredielande,

godt halvdelen af sildemelet og sildeolien til EFTA og resten til EEC.

I nedenstående tabel er for årene 1964-68 foretaget en sammenligning af de eksporterede mængder af nogle af de vigtigste eksportartikler.

<u>Eksporterede mængder af de vigtigste varegrupper</u>					
<u>tons</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Saltfisk	24.621	30.471	22.266	29.409	24.193
Klipfisk	4.869	5.059	2.190	2.809	2.791
Filét	1.764	3.184	3.468	4.119	4.329
Sildemel	142	1.738	5.028	10.712	13.438
Sildeolie	104	1.510	2.399	6.683	7.576

De gennemsnitlige eksportpriser

i de sidste 5 år har været følgende:

<u>kr. pr. ton</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968^{x)}</u>
Saltfisk	2.386	2.549	2.597	2.622	2.633
Klipfisk	4.809	4.191	5.134	4.632	4.407
Filét	3.005	3.737	3.691	3.396	3.396
Sildemel	1.120	1.413	1.306	1.186	1.153
Sildeolie	1.154	1.209	966	922	660

Saltfiskeprisen har været næsten uændret.

Nedgangen i de gennemsnitlige klipfiskepriser skyldes dels et større prisfald på en mindre eksport til Italien, dels mindre prisfald på hovedmarkederne i Spanien og Brasilien.

De gennemsnitlige filétpriser har været uændret, hvilket dækker over et fald i prisen på torskefiléter og en stigning i prisen på kullerfiléter.

Priserne på sildemel er en anelse lavere i 1968 end i 1967, medens prisen på sildeolie er faldet med knap 30 %.

---

x) foreløbige tal

B. Import

Færøernes samlede vareimport, der i 1967 androg 186,3 mill. kr., hidrører hovedsagelig fra Danmark og de øvrige EFTA-lande.

Importen fra disse lande androg således i 1967 92 % af den samlede import mod 91 % i 1966 og 92 % i 1965.

Importen fordelt på lande

<u>l.000 kr.</u>	<u>1962</u>	<u>1963</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
Danmark	85.186	87.668	103.249	128.230	136.676	134.654
Norge	20.036	19.017	18.140	11.440	12.435	10.575
Sverige	5.543	7.410	8.210	12.347	10.320	9.305
England	11.100	13.053	12.356	14.526	17.007	16.287
Øvrige EFTA-lande ^{x)}	471	391	659	838	866	1.167
EFTA ialt	122.336	127.539	142.614	167.381	177.304	171.988
EEC ialt	8.057	5.829	6.724	6.843	11.228	5.640
Tredielande	5.330	5.004	12.521	8.100	6.770	8.684
Tilsammen	<u>135.723</u>	<u>138.372</u>	<u>161.859</u>	<u>182.324</u>	<u>195.302</u>	<u>186.312</u>

x) incl. Finland

For første gang i mange år har der i 1967 været et fald i importen. Fra 1966 til 1967 faldt importen med ca. 9 mill. kr., der udelukkende skyldes, at der i 1967 næsten ikke blev importeret skibe, medens der i 1966 blev indført skibe for godt 9 mill. kr.

Danmarks andel i den samlede import udgjorde i 1967 72 % mod 70 % i 1966. EEC's andel i den samlede import udgjorde 3 % eller omtrent det samme som i 1965. Når importen fra EEC i 1966 var dobbelt så stor, skyldes det importen af trawleren "Kap Farvel".

Ses der bort fra importen af skibe, er den samlede import i 1967 uændret i forhold til 1966. Importens fordeling på de enkelte varegrupper fremgår af omstående tabel.

Ved bedømmelsen af tallene må det tages i betragtning, at de betydelige indkøb af proviant og andre forsyninger, som færøske fiske-

re foretager i udlandet til brug ombord, ikke medregnes i importen.

<u>Importen fordelt på varegrupper</u>						
<u>1.000 kr.</u>	<u>1962</u>	<u>1963</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
Fødevarer	26.466	27.692	28.591	33.412	34.916	33.865
Drikkevarer og tobak	2.827	2.970	3.320	4.335	4.269	4.804
Forskellige rå- stoffer (ikke- spiselige) undta- gen brændselsstof- fer	5.047	7.280	7.047	10.851	8.641	10.191
Brændselsstoffer, smøreolie o. lign. stoffer	9.652	11.193	11.505	13.116	13.505	16.320
Animalske og vege- tabilske olier, fedtstoffer o. l. stoffer	1.614	1.742	1.850	1.995	1.833	1.792
Kemiske varer	6.378	6.758	8.220	8.983	10.262	11.124
Tilvirkede varer til brug ved pro- duktionen	27.779	27.761	33.307	39.702	40.721	39.672
Maskiner	21.024	18.287	23.150	33.667	34.272	32.139
Skibe og både	12.802	11.887	16.784	3.008	9.221	541
Andre transport- midler	3.492	3.785	5.068	6.546	8.108	7.696
Forskellige til- virkede forbrugs- varer	16.911	16.730	20.798	23.813	26.749	25.405
Forskelligt	1.731	2.287	2.219	2.896	2.805	2.763
Ialt	<u>135.723</u>	<u>138.372</u>	<u>161.859</u>	<u>182.324</u>	<u>195.302</u>	<u>186.312</u>

Som det fremgår af tabellen, er importen af fødevarer, produktionsmidler, biler og forbrugsvarer faldet fra 1966 til 1967, medens importen af drikkevarer og tobak, råstoffer, brændselsstoffer og kemiske varer er steget. Faldet i importen af produktionsmidler på ca. 3 mill. kr. dækker over en nedgang i importen af byggematerialer og fabriksmaskinel på ca. 5 mill. kr. og en stigning i importen af datamaskiner på 2,2 mill.kr. Stigningen i importen af råstoffer hidrører

udelukkende fra islandske landinger af sild til den færøske sildeindustri.

For 1968 foreligger kun oplysning om importen i 1. halvår, der har andraget ca. 83,8 mill. kr. mod ca. 92,9 mill. kr. i 1. halvår af 1967.

Handelsbalancen for 1967 viste et underskud på 8,5 mill. kr. En oversigt over handelsbalancen i de senere år er givet i følgende tabel.

Færøernes handelsbalance

<u>Mill. kr.</u>	<u>Eksport</u>	<u>Import</u>	<u>Handelsbalance</u>
1956	93,0	82,0	11,0
1962	123,3	135,7	÷12,4
1963	132,9	138,4	÷ 5,5
1964	132,9	161,9	÷29,0
1965	172,3	182,3	÷10,0
1966	149,7	195,3	÷45,6
1967	177,8	186,3	÷ 8,5
1968(1.halvår)	67,5	83,8	÷16,3

De store udsving i handelsbalancen fra år til år skyldes navnlig, at importen af fiskeskibe varierer ret stærkt, og at lagerbeholdningerne ved årsskiftet viser store forskydninger fra år til år.

Handelsbalancen for hele 1968 må forventes at blive væsentlig ringere, end tallet for 1. halvår udviser, idet eksporten i 2. halvår af 1968 ikke har været så stor som sædvanlig samtidig med, at der i 2. halvår er importeret fiskeskibe for op imod en snes mill. kr.

FISKERFLÅDEN

Den samlede færøske flåde af skibe over 20 BRT bestod ved udgangen af 1968 af ialt 202 skibe på tilsammen 40.269 BRT.

Den samlede færøske skibsflåde

	<u>pr. 31/12 1967</u>		<u>pr. 31/12 1968</u>	
	<u>Antal</u>	<u>Tonnage (BRT)</u>	<u>Antal</u>	<u>Tonnage (BRT)</u>
Fiskeskibe	164	31.921	162	32.684
Passagerskibe	11	2.024	11	2.024
Fragtskibe	14	3.288	16	4.084
Sandskibe	8	621	9	777
Olieskibe	1	86	1	86
Havundersøgelses- skibe	1	138	1	138
Hvalfangerskibe	-	-	1	387
Lystfartøjer	-	-	1	89
Ialt	<u>199</u>	<u>38.078</u>	<u>202</u>	<u>40.269</u>

Den færøske fiskerflåde er i 1968 blevet forøget med den 834 BRT store hæktrawler "Stella Kristina", det 527 BRT store ställineskib "Leivur Hepni" og det 360 BRT store kraftblokskib "Sólborg", der alle er bygget på norske skibsværfter. Et ställineskib bygget i 1956 er solgt ud af landet. Endvidere er 6 ställineskibe blevet forlænget og heraf 2 tillige overdækket. Endelig er 2 ældre kuttere fra før århundredskiftet udgået af fiskerflåden.

Passagerskibsflåden er uændret i forhold til i fjor. Det af Skipafelagið i 1967 indkøbte norske passagerskib "Tjaldur", der for tiden er oplagt, er indregistreret i Panama og er derfor ikke optaget i det færøske skibsregister.

Fragtskibsflåden er blevet forøget med den 300 BRT store coaster "Norðvíkingur", der er bygget på skibsværftet i Tórshavn. Endvidere er en ældre kutter blevet omregistreret til fragtskib.

Endelig er indkøbt et brugt hvalfangerskib fra Norge og et brugt sandskib fra Danmark. Den gamle slup "Westward Ho", bygget i 1884, er efter endt restaurering blevet omregistreret til lystfartøj.

Den samlede flåde er i 1968 blevet forøget med netto 3 skibe, og der er tale om en nettostigning i den samlede tonnage på 2.191 BRT.

Tilgang af fartøjer i 1968

<u>Navn</u>	<u>Byggeår</u>	<u>BRT</u>	<u>Art</u>	<u>Byggested</u>
Árnanes	1956	156	sandskib	Danmark
Heykur	1939	387	hvalfanger	Island
Leivur Hepni	1968	527	fiskeskib	Norge
Sólborg	1968	360	fiskeskib	Norge
Norðvíkingur	1968	300	fragtskib	Tórshavn
Stella Kristina	1968	834	hæktrawler	Norge
<u>Ialt 6 skibe</u>		<u>2.564 BRT</u>		

I 1968 er følgende skibe udgået af skibsregistret:

<u>Navn</u>	<u>Byggeår</u>	<u>BRT</u>	<u>Art</u>	<u>Årsag</u>
Albert	1889	149	fiskeskib	forlist
Havgásin	1883	95	fiskeskib	sænket
Vesturhavið Blíða	1956	198	fiskeskib	solgt
<u>Ialt 3 skibe</u>		<u>442 BRT</u>		

Af den samlede flåde er pr. 31. december 1968 oplagt 7 skibe på tilsammen 960 BRT.

Udviklingen i den samlede tonnage i de sidste 9 år har været

således:

Den samlede færøske skibsflåde 1960-68

<u>BRT</u>	<u>Tonnage pr. 1. jan.</u>	<u>Tilgang</u>	<u>Afgang</u>	<u>Tonnage pr. 31. dec.</u>
1960	33.970	3.192	1.171	35.997
1961	35.997	5.350	1.469	39.878
1962	39.878	2.793	2.284	40.387
1963	40.387	3.303	2.451	41.239
1964	41.239	3.957	1.218	43.977
1965	43.977	1.888	4.396	41.469
1966	41.469	1.396	2.036	40.829
1967	40.829	1.499	4.250	38.078
1968	38.078	2.969 ^{x)}	778 ^{xx)}	40.269

Specielt for så vidt angår fiskerflåden, er der i følgende tabel givet en oversigt over, hvorledes den fordeler sig på de forskellige kategorier af fiskeskibe med angivelse af skibenes gennemsnitsalder.

Fiskerflåden pr. 31/12 1968 fordelt efter art

	<u>Antal</u>	<u>Bruttotons</u>	<u>Gennemsnits- alder</u>	<u>Vejet gen- nemsnits- alder</u>
Trawlere	11	8.734	12,3 år	11,3 år
Lineskibe, stål	55	15.925	6,9 "	6,5 "
Lineskibe, træ	68	4.610	36,5 "	43,0 "
Andre fiskeskibe	24	3.071	67,2 "	63,0 "
Oplagte fiskeskibe	4	344	69,2 "	68,5 "
Ialt	162	32.684	30,2 år	18,9 år

Da de nye stål-lineskibe er langt større end de gamle træskibe og dermed har langt større fangstkapacitet, giver en almindelig bereg-

x) heraf 405 BRT som følge af ommålinger m. v.
xx) heraf 336 BRT " " " " "

ning af gennemsnitsalderen pr. skib - der i foranstående tabels kolonne 3 er beregnet til 30,2 år - et lidt skævt billede af den færøske fiskerflådes alder. For at tilvejebringe et mere relevant udtryk for fiskerflådens alder er der derfor i tabellens kolonne 4 - "Vejet gennemsnitsalder" - foretaget en beregning af gennemsnitsalderen pr. ton, der kun udgør 18,9 år for fiskerflåden som helhed. I forhold til i fjor er der tale om en relativ foryngelse af den samlede fiskerflåde, idet den vejede gennemsnitsalder er faldet fra 19,4 til 18,9 år. Dette skyldes, at tilgangen af 3 nye store fiskeskibe og afgang af 5 ældre har mere end opvejet det faktum, at de resterende skibe er blevet et år ældre.

De store investeringer i fiskeskibe - navnlig stållineskibe på 2-300 BRT med åbent dæk - der påbegyndtes i slutningen af 1950^{erne} - ebbede ud i 1964. I de følgende år fandt der så at sige ingen nyanskaffelser sted, men i stedet investeredes en del i installation af kraftblok m.v. til sildefiskeri.

Fra og med efteråret 1967 er der igen påbegyndt en eksplosiv udbygning af fiskerflåden. Denne gang er der i første række tale om en fornyelse af trawlerflåden med moderne hæktrawlere indrettet til filétfabrikation ombord. Den første er leveret i 1968, og 2 søsterskibe leveres i 1969 alle fra norske værfter. Herudover er en stor hæktrawler kontraktet i Tyskland til levering i 1970, hvortil kommer, at der foreligger planer om anskaffelse af yderligere 2 hæktrawlere fra norske værfter.

Men også en række nye lineskibe er leveret eller kontraktet. 2 overdækkede store lineskibe til saltfisk er leveret i 1967 og 1968, og i 1969 leveres endnu 3 skibe af denne type. Af kraftblokskibe er leveret 1 i 1968, og endnu 1 leveres i 1969. Endelig er der kontraktet 2 overdækkede fryseskibe til levering i 1969.

De samlede kontraktssummer for de nye større fiskeskibe, der skal leveres i 1969-70, udgør ialt ca. 75 mill. kr., hvoraf ca. 15 mill. kr. er for skibe, der bygges på Færøerne, ca. 47 mill. kr. for skibe, der bygges i Norge, og ca. 13 mill. kr. for en hæktrawler, der bygges i Vesttyskland.

I årets løb har der ikke fundet nogen kraftblokinstallationer sted på ældre skibe, således at der nu findes 15 stållineskibe med kraftblok og ringnot mod 14 skibe i 1967. Af de 15 eksisterende kraftblokskibe har 3 tillige fryselastr. 6 andre stållineskibe er forsynet med fryselastr. Disse anvendes hovedsagelig til fangst af sildehajer og laks. Et af disse skibe har dog hele året været på almindeligt torskefiskeri til saltfisk.

Endvidere kan nævnes, at enkelte lineskibe i årets løb er blevet overdækket, således at mandskabet kan arbejde beskyttet mod vejrliget. Ved årsskiftet findes der 5 helt overdækkede lineskibe på Færøerne.

Foranlediget af især danske skibes succes med trawlfiskeri efter industrifisk er 1 stållineskib, 1 ældre trawler og 2 ældre skibe blevet indrettet til sådant fiskeri. I 1969 kan endnu flere skibe ventes at ville overgå til dette fiskeri.

FINANSIERINGEN AF DE NYE SKIBE

Finansieringen af de færøske fiskeskibe foregår i almindelighed således, at Færøernes Realkreditinstitut yder lån på 50 % af anskaffelsesværdien mod 1. prioritets panteret, Danmarks Fiskeribank yder 2. prioritetslån på 20 % af værdien, mens der fra landskassen opnås et tilskudslån på 20 %. De sidste 10 % er egenkapital. Herudover yder landskassen 4. prioritetslån til dækning af kurstabene på 1. og 2. prioriteterne.

Foruden denne finansieringsform er der mulighed for at opnå norsk finansiering mod garanti fra landskassen til anskaffelse af fiskeskibe leveret af norske værfter. Ordningen er udformet således, at det norske værft yder et lån på indtil 70 % af kontraktssummen ved lineskibe og indtil 75 % ved fabrikstrawlere mod landskassegaranti. Lånet afdrages over 7 år, medens lån fra realkreditinstituttet afdrages over 10 år og fiskeribanklån over 15 år. Endvidere yder landskassen et tilskudslån på 20 % til lineskibe og 15 % til fabrikstrawlere. De sidste 10 % er egenkapital. Den norske finansieringsform er dog ofte kombineret med et almindeligt 1. prioritetslån i Færøernes Realkreditinstitut.

Til finansiering af færøske fragtskibe og fragtskibe bygget på færøske værfter kan der ydes lån af Danmarks Skibskreditfond, for så vidt angår mindre fragtskibe eventuelt med statsgaranti, idet lov nr. 331 af 24. november 1961 om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe i 1966 er sat i kraft på Færøerne.

Der kan endvidere af Færøernes landskasse ydes garanti for kortfristede lån i fragtskibe op til 90 % af skibets værdi (hovedsagelig byggefinansiering).

Færøernes Realkreditinstitut

Instituttet har siden oprettelsen i 1955 udlånt ialt 79,0 mill.

kr. og restgælden ved udgangen af 1968 udgjorde 29,3 mill. kr. fordelt på 5 trawlere, 52 lineskibe og 44 útróðrar-både.

Instituttets långivning

<u>Pr.</u>	<u>Antal udlån:</u>	<u>Udlån i kr. ialt:</u>
1. april 1956	1	1,5 mill.
1. april 1962	74	30,4 "
1. april 1963	74	35,3 "
1. april 1964	63	35,4 "
1. april 1965	73	38,6 "
1. april 1966	89	38,0 "
1. april 1967	85	31,3 "
1. april 1968	94	29,5 "
1. januar 1969	101	29,3 "

Instituttets låntagning

<u>Pr.</u>	<u>Danmarks</u>	<u>Færøske in-</u>	<u>Obliga-</u>	<u>Ialt</u>
	<u>Nationalbank:</u>	<u>stitutioner</u>	<u>tionslån</u>	
	<u>mill.kr.</u>	<u>mill.kr.</u>	<u>mill.kr.</u>	<u>mill.kr.</u>
1. april 1956	2	0	0	2,0
1. april 1962	2	1,4	22,9	26,3
1. april 1963	2	1,2	28,1	31,3
1. april 1964	2	0,9	29,4	32,3
1. april 1965	2	0,6	33,4	36,0
1. april 1966	2	0,1	33,9	36,0
1. april 1967	2	0	29,8	31,8
1. april 1968	2	0	27,0	29,0
1. januar 1969	2	0	26,4	28,4

Realkreditinstituttet udsteder 10-årige obligationer. Obligationerne er statsgaranterede, idet der ved successive love, senest ved lov nr. 53 af 4. marts 1964, der udløber med udgangen af marts måned

1969, er givet hjemmel for garanti for forrentning og tilbagebetaling af udstedte obligationer for indtil 8 mill. kr. årlig, der aftages af pengeinstitutioner i Danmark og på Færøerne samt af private m. fl. Fra 1. april 1969 at regne er der ved lov nr. 384 af 27. november 1968 givet hjemmel for garanti for forrentning og tilbagebetaling for lån, som realkreditinstituttet måtte optage inden for et beløb på 50 mill. kr. i perioden 1. april 1969-31. marts 1974. Af den pr. 1. januar 1969 cirkulerende obligationsmasse på 26,4 mill. kr. indgår de 3,9 mill. kr. i de færøske pengeinstitutters obligationsbeholdninger.

De kurser, hvortil de af instituttet udstedte obligationer er afsat, fremgår af følgende oversigt:

Instituttets obligationssalg m. v. 1959-1967

	<u>Serie</u>	<u>Mill. kr.</u>	<u>Nominel rente</u> <u>% p. a.</u>	<u>Kurser</u>
1959/60	1.	10,0	5 $\frac{1}{4}$	99 1/2-98 3/4
1962/63	4.	8,0	6	95 - 93 $\frac{1}{2}$
1963/64	5.	4,8	6	94 - 95 3/4
1964/65	6.	8,0	6	91 - 88 $\frac{1}{2}$
1965/66	7.	5,7	6	86 - 85
1966/67	8.	1,8	6	86 - 85 $\frac{1}{2}$
1967/68	9.	4,1	6	86 3/4-100
1968/69 (til 1. januar 1969)	10.	5,0	6	100

For at skabe lempeligere finansieringsmuligheder for en fornyelse af den færøske fiskerflåde har Danmarks Nationalbank fra den 2. november 1967 at regne givet tilsagn om at aftage de af Færøernes Realkreditinstitut udstedte obligationer til parikurs, hvorved den effektive udlånsrente bliver 6,5 % p. a. Til sammenligning kan nævnes, at den effektive rente for de norske skibslån udgør godt 7 % p. a.

	<u>Instituttets egenkapital</u>			
	<u>Reservefonds</u>	<u>Egenkapital</u>	<u>Egenkapital</u>	<u>Egenkapital</u>
	<u>Mill. kr.</u>	<u>iøvrigt</u>	<u>ialt</u>	<u>i % af udlån</u>
	<u>Mill. kr.</u>	<u>Mill. kr.</u>	<u>Mill. kr.</u>	<u>%</u>
1. april 1956	0	3,3	3,3	220
1. april 1962	3,3	8,1	11,4	38
1. april 1963	3,3	8,5	12,3	35
1. april 1964	5,1	8,7	13,8	39
1. april 1965	6,1	9,5	15,6	40
1. april 1966	7,2	9,6	16,8	44
1. april 1967	8,9	9,6	18,5	59
1. april 1968	11,1	9,6	20,7	70
1. januar 1969	6,3	14,0	20,8	71

Den stærke vækst i de senere år i egenkapitalen i forhold til udlånene skyldes dels, at der har været en væsentlig nedgang i udlånsmassen som følge af salg af fiskeskibe ud af landet, dels en midlertidig stilstand i bygning af nye skibe.

I den nærmeste fremtid kan der igen ventes en kraftig stigning i udlånsmassen, idet instituttet har givet tilsagn om lån til et stort kraftblokskib samt til tre lineskibe, hvoraf det ene bygges i Norge. Hertil kommer lånetilsagn til et norskbygget og et færøskbygget fryseskib.

Instituttet har endvidere givet tilsagn om lån til en ca. 100 tons stor dæksbåd, der bygges på Færøerne, tillige med tre mindre dæksbåde, hvoraf to bygges i Norge, samt 8 mindre útróðrarbåde.

Herudover foreligger der lånetilsagn til ombygning af et kraftblokskib på norsk værft.

Landskassens finansieringsbistand

Som allerede nævnt deltager landskassen i finansieringen af de nye skibe dels med tilskudslån, dels med kurstabslån og endelig ved

påtagelse af garantiforpligtelser.

Tilskudslånene ydes rente- og afdragsfrie og er derfor i realiteten rene tilskud, idet de kun skal tilbagebetales ved salg ud af landet. Tilskudslånene varierer i størrelse og udgør 15 % - 20 % af anskaffelsessummen for skibe bygget i udlandet, 25 % for lineskibe bygget på Færøerne og op til 30 % for færøskbyggede fiskerfartøjer i størrelsen 40-100 BRT til brug i hjemmefiskeriet. I finansåret 1967/68 har landskassen i tilskudslån ydet 1.193.144 kr. mod 1.533.935 kr. i 1966/67. I finansårene 1968/69 og 1969/70 vil tilskudslånene beløbe sig til op imod 20 mill. kr. ialt.

Kurstabslånene spiller ikke nogen større rolle længere, da der for tiden kun lides kurstab på fiskeribankobligationerne. I finansåret 1967/68 er der i kurstabslån kun udbetalt 82.125 kr. mod 837.666 kr. i 1966/67.

Landskassens garantiforpligtelser for faste lån til fiskeskibe, der pr. 1. april 1968 udgjorde godt 15 mill. kr., vil - især som følge af den norske finansieringsform - stige væsentlig i den kommende tid, idet der er givet garantitilsagn for knap 30 mill. kr. for skibe, der skal leveres i 1969 og 1970. Endvidere garanterer landskassen som regel for byggelån til såvel fiskeskibe som fragtskibe.

Anden finansiering.

Om fiskeribankens og skibskreditfondens udlån henvises til oversigten over statens og offentlige danske institutioners udlån i afsnittet om offentlige udgifter m. v.

VALG M. V.

Folketingsvalg.

Den 23. januar 1968 (samme dag som i Danmark) fandt folketingsvalg sted på Færøerne. Udfaldet blev uforandret et mandat til socialdemokratiet og et mandat til folkeflokkon.

Mandatfordelingen ved folketingsvalg

	<u>18/2</u> <u>1948</u>	<u>14/10</u> <u>1950</u>	<u>21/4</u> <u>1953</u>	<u>21/5</u> <u>1957</u>	<u>15/11</u> <u>1960</u>	<u>22/9</u> <u>1964</u>	<u>13/12</u> <u>1966</u>	<u>23/1</u> <u>1968</u>
Folkeflokkon	1	-	-	1	-	1	1	1
Sambandsflokkon	1	1	1	1	1	-	-	-
Socialdemokratiet	-	1	1	-	1	1	1	1

Stemmetal og procentvis fordeling af stemmer ved folketingsvalg

	<u>21/5-57</u>	<u>15/11-60</u>	<u>22/9-64</u>	<u>13/12-66</u>	<u>23/1-68</u>
Folkeflokkon	2.574 37,6 %	2.158 19,9 %	2.622 24,8 %	3.549 33,6 %	4.294 34,4 %
Sambandsflokkon	2.316 33,8 %	2.391 22,1 %	3.121 30,0 %	3.156 29,9 %	3.242 26,0 %
Socialdemokratiet	1.963 28,6 %	3.712 34,2 %	4.133 39,2 %	3.864 36,5 %	4.051 32,5 %
Framburðsflokkon	-	550 5,1 %	631 6,0 %	-	889 7,1 %
Uden for partierne: Karsten Hoydal	-	2.033 18,7 %	-	-	-
Gyldige stemmer ialt	6.853	10.844	10.507	10.569	12.476
Valgdeltagelse	37,4 %	57,19 %	50,2 %	48,8 %	56,6 %

Ved valgene i 1964 og 1968 var der listeforbund mellem folkeflokkon og framburðsflokkon.

Ved valget i 1968 valgtes folkefloksmanden, fhv. lagmand Hákun Djurhuus og socialdemokraten, lagmand Peter Mohr Dam. Sidstnævnte nedlagde straks sit folketingsmandat, da det var uforeneligt med hver

vet som lagmand. I stedet indtrådte førstesuppleanten, tidl. folketingsmand, sognepræst Johan Nielsen.

Landsstyret.

Den 8. november 1968 afgik lagmand Peter Mohr Dam ved døden. Herefter har lagtinget valgt den hidtidige vicelagmand Kristian Djurhuus fra sambandspartiet til lagmand for den resterende valgperiode. Samtidig blev landsstyret udvidet fra 3 til 4 medlemmer, idet de 2 redaktører af socialdemokratiets avis - fuldmægtig Jákup Lindenskov og lærer Villi Sørensen - indtrådte i landsstyret i stedet for P. M. Dam, medens overlærer Sámal Petersen (gl. selvstyre) fortsatte som landsstyresmand.

Byrådsvalg.

Valg til Tórshavn byråd foregår i andre år end kommunevalg i det øvrige land og fandt sted i december 1968. Foruden de politiske partiers kandidatlistes var der opstillet flere "privatlistes" ved valget.

Mandatfordeling i Tórshavn byråd

	<u>1960</u>	<u>1964</u>	<u>1968</u>
Socialdemokratiet	2	1	1
Framburðsflokken	1	0	1
Sambandsflokken	1	2	2
Tjóðveldisflokken	1	2	2
Folkeflokken	3	3	2
Gl. selvstyre	0	1	0
Petur í Gongs privatliste	2	2	3
Privatliste	1	0	0
Ialt	11	11	11
Valgdeltagelse	56,7 %	63,4 %	66,7 %

Valget af byrådsformand (borgmester) sker for et kalenderår ad gangen. I årene 1965-67 var folkefløksmanden Sigfried Skaale og i 1968 sambandsmanden Peter F. Christiansen byrådsformand. For 1969 genvalgte Peter F. Christiansen.

BEFOLKNINGSFORHOLD

Færøernes folketal opgøres af Danmarks Statistik ved folketællinger, der foretages ca. hvert 5. år, senest pr. 1. april 1966. Herudover foretages med mellemrum af landsfolkeregisteret opgørelser over registerfolketallet, der omfatter folkeregistrenes indhold på en bestemt dag, uden hensyn til senere registreringer af tidligere indtrufne begivenheder.

I følgende tabel er folketallene ved folketællingerne i 1950, 1960 og 1966 samt registerfolketallet pr. 1/1 1969 fordelt på kommunerne efter deres størrelse ved folketællingen 1966.

Folketal 1950-69

<u>Kommuner</u>	<u>1950</u>		<u>1960</u>		<u>1966</u>		<u>1/1 1969</u>	
	<u>indb.</u>	<u>%</u>	<u>indb.</u>	<u>%</u>	<u>indb.</u>	<u>%</u>	<u>indb.</u>	<u>%</u>
Under 200 ib.	3.020	9,5	2.606	7,5	2.339	6,3	2.299	6,0
200 - 499 ib.	3.202	10,1	3.079	8,9	2.909	7,9	2.965	7,8
500 - 999 ib.	9.589	30,2	10.111	29,2	10.318	27,8	10.661	27,9
Vestmanhavn	1.083	3,4	1.174	3,4	1.186	3,2	1.218	3,2
Fuglefjord	1.196	3,8	1.271	3,7	1.278	3,4	1.304	3,4
Runevig	1.113	3,5	1.225	3,5	1.422	3,8	1.545	4,0
Våg	1.786	5,6	1.747	5,1	1.642	4,4	1.630	4,3
Frodebø	2.106	6,6	2.042	5,9	2.033	5,5	1.993	5,2
Klaksvig	3.079	9,7	3.894	11,3	4.257	11,5	4.411	11,6
Tórshavn	5.607	17,6	7.447	21,5	9.738	26,2	10.188	26,6
<u>Færøerne ialt</u>	<u>31.781</u>	<u>100</u>	<u>34.596</u>	<u>100</u>	<u>37.122</u>	<u>100</u>	<u>38.214</u>	<u>100</u>

Tabellen viser, at folketallet i Tórshavn og Klaksvig fremdeles stiger stærkere end gennemsnittet, omend i afsvækket tempo, medens Runevigs folketal fremdeles er stærkt stigende. Endvidere fremgår det, at den relative tilbagegang for bygder på 200-1.000 indbyggere synes at være standset. Dette skyldes navnlig, at de fleste bygder i Sundelaget samt Næs, Gøte, Kvalbø og Tórshavn udenbys kommune fra 1966 til 1969 har øget folketallet væsentligt mere end gennemsnittet for hele landet.

Antallet af husstande udgjorde i 1966 9.669, hvilket svarer til et gennemsnit pr. husstand på 3,8 personer mod 4,1 personer i 1960 og 4,4 i 1950.

Fra folketællingen i 1966 foreligger nu nærmere oplysninger om befolkningens fordeling efter alder og erhverv.

Befolkningens fordeling efter alder

	1950		1960		1966	
	antal	%	antal	%	antal	%
<u>Mænd:</u>						
0-4 år	2.075	12,7	2.019	11,2	2.202	11,3
5-9 år	1.804	11,0	1.870	10,4	1.996	10,3
10-14 år	1.493	9,1	1.931	10,8	1.833	9,4
15-19 år	1.342	8,2	1.682	9,4	1.903	9,8
20-39 år	4.971	30,4	4.675	26,0	5.105	26,3
40-59 år	3.053	18,6	3.868	21,5	4.182	21,5
60-69 år	887	5,4	1.074	6,0	1.240	6,4
70 år og dero.	756	4,6	840	4,7	964	5,0
Uoplyst	3	-	-	-	-	-
<u>Mænd ialt</u>	<u>16.384</u>	<u>100,0</u>	<u>17.959</u>	<u>100,0</u>	<u>19.425</u>	<u>100,0</u>
<u>Kvinder:</u>						
0-4 år	1.905	12,4	1.912	11,5	2.039	11,5
5-9 år	1.715	11,1	1.853	11,1	1.884	10,6
10-14 år	1.385	9,0	1.776	10,7	1.829	10,3
15-19 år	1.290	8,4	1.512	9,1	1.641	9,3
20-39 år	4.581	29,8	4.090	24,6	4.237	24,0
40-59 år	2.805	18,2	3.412	20,5	3.802	21,5
60-69 år	908	5,9	1.140	6,8	1.175	6,6
70 år og dero.	806	5,2	942	5,7	1.090	6,2
Uoplyst	2	-	-	-	-	-
<u>Kvinder ialt</u>	<u>15.397</u>	<u>100,0</u>	<u>16.637</u>	<u>100,0</u>	<u>17.697</u>	<u>100,0</u>
<u>Mænd og kvinder ialt:</u>						
0-4 år	3.980	12,5	3.931	11,4	4.241	11,4
5-9 år	3.519	11,1	3.723	10,8	3.880	10,5
10-14 år	2.878	9,1	3.707	10,8	3.662	9,9
15-19 år	2.632	8,3	3.194	9,2	3.544	9,5
20-39 år	9.552	30,1	8.765	25,3	9.342	25,2
40-59 år	5.858	18,4	7.280	21,0	7.984	21,5
60-69 år	1.795	5,6	2.214	6,4	2.415	6,5
70 år og dero.	1.562	4,9	1.782	5,1	2.054	5,5
Uoplyst	5	-	-	-	-	-
<u>Mænd og kvinder ialt</u>	<u>31.781</u>	<u>100,0</u>	<u>34.596</u>	<u>100,0</u>	<u>37.122</u>	<u>100,0</u>

Antallet af børn under 15 år, der var svagt stigende fra 1950 til 1960, er gået relativt ned fra 1960 til 1966 og udgør nu 31,8 % af folketallet mod 33,0 % i 1960 og 32,7 % i 1950. Antallet af børn un-

der 5 år udgør dog i 1966 samme procentdel af folketallet som i 1960. I aldersgruppen 20-40 år er den stærke nedgang fra 1950 til 1960 nu standset, og antallet af personer i alle øvrige aldersgrupper er i perioden 1960-66 fremdeles steget relativt.

Det fremgår ligeledes, at der i alle aldersgrupper under 70 år er underskud af kvinder. Underskudet er størst i aldersgruppen 20-40 år, hvor der i 1966 var 17 % færre kvinder end mænd mod 12,5 % færre i 1960 og 7,8 % færre i 1950.

I nedenstående tabel er givet oplysninger om hele befolkningens erhvervsfordeling i 1950, 1960 og 1966. I tabellen er hjemmearbejdende husmødre og hjemmeværende børn uden erhverv samt husassistenter o. lign. henregnet til husstandsoverhovedets erhverv.

Befolkningens fordeling efter husstandsoverhovedets erhverv

	1950		1960		1966	
	antal	%	antal	%	antal	%
Fiskeri	11.499	36,2	11.044	31,9	8.950	24,1
Landbrug	1.631	5,1	1.461	4,2	1.178	3,2
Minedrift, stenbrud o.l.	5.552	17,5	353	1,0	291	0,8
Fremstillingsvirksomhed			6.292	18,1	6.825	18,4
Offentlige værker, kloakvæsen o. l.			155	0,5	296	0,8
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.261	7,1	2.122	6,1	3.984	10,7
Handel og omsætning	3.064	9,6	3.028	8,8	2.902	7,8
Transportvirksomhed	2.846	9,0	3.857	11,2	4.141	11,2
Administration, liberale erhverv, anden service	1.472	4,6	2.250	6,5	3.436	9,2
Uoplyst	551	1,7	451	1,3	933	2,5
Pensionister o. l.	2.905	9,2	3.583	10,4	4.186	11,3
Ialt	31.781	100,0	34.596	100,0	37.122	100,0

Af tabellen ses tydeligt tendensen til, at antallet af personer, der direkte lever af fiskeri, går ned.

Det samme ses af følgende tabel, hvori hele befolkningen er opdelt efter beskæftigelse, således at de direkte i erhvervene beskæftigede er henført under de enkelte erhverv, medens husmødre, børn m. v. er opført for sig.

Befolkningens fordeling efter den enkeltes beskæftigelse

	1960				1966			
	Antal mænd	Antal kvinder	Ialt Antal	%	Antal mænd	Antal kvinder	Ialt Antal	%
Fiskeri	4.313	4	4.317	12,5	3.471	20	3.491	9,4
Landbrug	547	24	571	1,6	418	12	430	1,2
Minedrift, stenbrud	110	-	110	0,3	118	-	118	0,3
Fiskeindustri	2.321	298	2.619	7,6	(546	172	718	1,9
Anden fremstillingsvirksomhed					(2.068	133	2.201	5,9
Bygge- og anlægsvirksomhed	755	3	758	2,2	1.494	15	1.509	4,1
Offentlige værker, kloakvæsen o. l.	44	-	44	0,1	81	7	88	0,2
Handel og omsætning	788	648	1.436	4,2	785	658	1.443	3,9
Transportvirksomhed	1.340	111	1.451	4,2	1.436	185	1.621	4,4
Administration, liberale erhverv, serv.	519	627	1.146	3,3	817	1.030	1.847	5,0
Uoplyst erhverv	242	57	299	0,9	376	185	561	1,5
Ialt i erhverv	10.979	1.772	12.751	36,9	11.610	2.417	14.027	37,8
Pensionister o. l.	1.004	1.289	2.293	6,6	1.348	1.357	2.705	7,3
Husmødre i hjemmet	-	6.437	6.437	18,6	-	6.871	6.871	18,5
Husassistenter	-	341	341	1,0	-	280	280	0,7
Børn i hjemmet over 14 år	489	1.583 ^{x)}	2.072	6,0	809	1.415 ^{xx)}	2.224	6,0
Ialt personer over 14 år	12.472	11.422	23.894	69,1	13.767	12.340	26.107	70,3
Børn under 14 år	5.487	5.215	10.702	30,9	5.658	5.357	11.015	29,7
Ialt	17.959	16.637	34.596	100,0	19.425	17.697	37.122	100,0

x) Heraf 1043 døtre beskæftiget ved husgerning i hjemmet.
 xx) " 610 " " " " " " " " " " " "

Af tabellen fremgår, at fra 1960 til 1966 er antallet af fiskere reduceret med godt 800 eller knap 20 % til ca. 3.500, medens antallet af beskæftigede ved bygge- og anlægsvirksomhed er fordoblet og nu udgør godt 1.500. Ved administration, liberale erhverv og anden servicevirksomhed var i 1966 beskæftiget ca. 1.850 personer, en stigning på

ca. 60 % i forhold til 1960. Heraf er antallet af beskæftigede ved statsadministrationen steget fra 38 til 41 eller med ca. 8 %, medens antallet af beskæftigede ved lands- og kommunaladministrationen er steget fra 61 til 167 eller med ca. 174 %.

Endvidere ses det, at antallet af kvinder, der er beskæftiget i erhvervene, er steget med ca. 650 eller ca. 35 %.

I følgende tabel er der på grundlag af landslægens medicinalberetninger givet oplysninger om fødte og døde på Færøerne samt et beregnet fødselsoverskud i årene 1961-1968. Tallene er sat i forhold til et beregnet befolkningstal pr. 1. juli i det pågældende år. I antallet af fødte indgår alle levendefødte på Færøerne uanset moderens hjemsted. Antallet af døde omfatter derimod alle døde hjemmehørende på Færøerne, uanset dødsstedet, medens forsvundne ikke er medregnet.

Fødselsoverskudet 1961-1968

<u>År</u>	<u>Levendefødte</u>		<u>Døde</u>		<u>Fødselsoverskud</u>
	<u>Antal</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>	<u>Antal</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>
1961	781	22,3	206	5,9	16,4
1962	799	22,4	234	6,6	15,8
1963	846	23,5	252	7,0	16,5
1964	857	23,5	259	7,1	16,4
1965	886	24,0	275	7,4	16,6
1966	967	26,0	271	7,3	18,7
1967	951	25,3	299	8,0	17,3
1968 ^{x)}	870	23,0	290	7,5	15,5

x) foreløbige tal.

Fødselstallet for 1968 foreligger endnu ikke, men er skønnet på basis af de foreliggende opgørelser for årets 3 første kvartaler sammenholdt med de tilsvarende kvartaler i 1967. Antallet af døde i 1968 beror på foreløbige opgørelser fra skifteretten.

I følgende tabel er redegjort for den gennemsnitlige årlige nettoudvandring i hver af perioderne mellem folketællingerne i 1945 (31/12), 1950 (31/12), 1955 (30/11), 1960 (26/9) og 1966 (1/4). Den gennemsnitlige årlige nettoudvandring er opgjort som forskellen mellem det gennemsnitlige årlige fødselsoverskud og den gennemsnitlige årlige befolkningstilvækst i hver af perioderne, der tillige er sat i relation til det gennemsnitlige folketal i den pågældende periode.

Nettoudvandringen 1945-1966

Periode	Gnsl. årligt fødselsoverskud		Gnsl. årlig befolkningstilvækst		Gnsl. årlig nettoudvandring	
	Antal	Pr.1.000 indb.	Antal	Pr.1.000 indb.	Antal	Pr.1.000 indb.
1945-1950	555	18,2	521	17,1	34	1,1
1950-1955	562	17,5	137	4,3	425	13,2
1955-1960	565	16,9	443	13,2	122	3,7
1960-1966	589	16,4	459	12,8	130	3,6

I det sidste tiår har nettoudvandringen konstant været ca. 3 2/3 promille af folketallet eller godt en femtedel af fødselsoverskudet. Den lave udvandring i perioden 1945-1950 skyldes formentlig navnlig, at mange færinger, der under krigen var afskåret fra hjemlandet, i de første efterkrigsår søgte tilbage til Færøerne, medens den store udvandring i perioden 1950-55 formentlig navnlig havde sin årsag i de vanskelige økonomiske forhold på Færøerne i denne periode.

INDKOMSTBESKATNING

De skattepligtige indkomster.

I nedenstående tabel er vist antallet af skatteydere og den samlede indtægt i skatteårene 1959/60 - 1968/69. De anførte indkomster er de skattepligtige indkomster, således som de er fremgået af skatteydernes selvangivelser eller er ansat af ligningsmyndighederne. Det bemærkes, at selskaber på Færøerne beskattes som personer og derfor er medregnet som sådanne i de følgende tabeller.

Samlet antal skatteydere og skattepligtig indkomst

1959/60 - 1968/69

<u>Skatteår</u>	<u>Antal skatteydere</u>	<u>Samlet indkomst</u> <u>1.000 kr.</u>	<u>Gennemsnitl. indk.</u> <u>pr. skatteyder</u> <u>kr.</u>
1959/60	15.112	85.796	5.700
1960/61	15.661	87.560	5.600
1961/62	15.786	99.905	6.300
1962/63	16.085	114.092	7.100
1963/64	16.652	130.789	7.900
1964/65	16.765	148.309	8.800
1965/66	17.053	167.764	9.800
1966/67	17.437	202.331	11.600
1967/68	17.691	219.080	12.400
1968/69	17.763	218.513	12.300

For skatteåret 1968/69 (indtægtsåret 1967) er de samlede skattepligtige indkomster faldet med ca. 0,6 mill. kr. eller ca. 0,3 % i forhold til det foregående år svarende til en nedgang i de gennemsnitlige skattepligtige indkomster på ca. 100 kr. pr. skatteyder. Det er første gang siden 1960/61, at der er tale om en nedgang i de gennemsnitlige skattepligtige indkomster. Dette skyldes dels, at fiskernes indtægter var mindre i 1967 end i 1966, og at arbejdsindtægterne i land i 1967 steg mindre end i de foregående år, dels at der fra og med skat-

teåret 1968/69 blev indført skattefrit fradrag for pensionsbidrag o. lign. samtidig med, at det almindelige forsikringsfradrag blev forhøjet fra 600 kr. til 800 kr.

Fra 1959/60 til 1968/69 er de samlede indkomster steget med ca. 133 mill. kr. eller ca. 150 %. Den gennemsnitlige indkomst pr. skatteyder er fra 1959/60 til 1968/69 steget ca. 6.600 kr. eller ca. 115 %.

I den følgende tabel gives detaljerede oplysninger om indkomsternes fordeling for skatteåret 1968/69 (indtægtsåret 1967).

Det samlede antal skatteydere, fordelt efter størrelsen af den ansatte indkomst i skatteårene 1965/66 - 1968/69.

<u>Ansatt indk.</u> <u>kr.</u>	<u>1965/66</u>		<u>1966/67</u>		<u>1967/68</u>		<u>1968/69</u>	
	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>
Under 5000	5172	30,4	4800	27,5	4424	25,0	3976	22,4
5000-7000	1979	11,6	1756	10,1	1849	10,4	2005	11,3
7000-10000	2781	16,3	2172	12,5	2110	11,9	2486	14,0
10000-15000	3703	21,7	3451	19,8	3278	18,5	3368	19,0
15000-20000	2038	12,0	2847	16,3	2931	16,6	2872	16,2
20000-30000	994	5,8	1696	9,7	2192	12,4	2157	12,1
30000-40000	188	1,1	427	2,5	564	3,2	553	3,1
40000-50000	92	0,6	137	0,8	178	1,0	181	1,0
50000-75000	73	0,4	99	0,6	115	0,7	124	0,7
75000-100000	20	0,1	35	0,2	33	0,2	21	0,1
100000-200000	8	-	10	-	13	0,1	16	0,1
200000-300000	2	-	4	-	3	-	1	-
Over 300000	3	-	3	-	1	-	3	-
<u>Ialt</u>	<u>17053</u>	<u>100,0</u>	<u>17437</u>	<u>100,0</u>	<u>17691</u>	<u>100,0</u>	<u>17763</u>	<u>100,0</u>

For skatteåret 1968/69 er antallet af indkomster under 10.000 kr. for første gang i mange år steget, medens antallet af indkomster over 20.000 kr. er faldet og antallet af indkomster i gruppen 10.000-20.000 kr. har været omtrent uændret i forhold til foregående år. Udviklingen gennem 1960^{erne} har ellers været den, at antallet af skatteydere med indkomster under 10.000 kr. er blevet næsten halveret, medens antallet af skatteydere i indkomstgrupperne 10.000-20.000 kr. og over 20.000 kr. har været stærkt stigende, jfr. omstående tabel.

Procentvis fordeling af antallet af skatteydere efter størrelsen af den ansatte indkomst i skatteårene 1960/61 - 1968/69.

<u>Ansæt indkomst</u> kr.	<u>60/61</u> %	<u>61/62</u> %	<u>62/63</u> %	<u>63/64</u> %	<u>64/65</u> %	<u>65/66</u> %	<u>66/67</u> %	<u>67/68</u> %	<u>68/69</u> %
u. 10000	86,9	82,5	76,3	71,4	64,2	58,3	50,1	47,3	47,7
10-20000	11,3	15,3	20,8	24,0	29,9	33,7	36,1	35,1	35,2
o. 20000	1,8	2,2	2,9	4,6	5,9	8,0	13,8	17,6	17,1
<u>Ialt</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>

Til nærmere belysning af indtægternes stedlige fordeling er der i den følgende tabel foretaget en undersøgelse af udviklingen i den gennemsnitlige indkomst i 13 udvalgte større kommuner i forhold til de øvrige kommuner.

Gennemsnitlig indkomst pr. skatteyder (i 1000 kr.) for skatteårene 1964/65-1968/69

<u>Kommune</u>	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>
Tórshavn	11,1	12,2	14,3	15,2	15,2
Klaksvig	9,1	11,2	12,3	13,1	12,7
Frødebø	7,9	9,0	10,4	10,6	11,2
Næs og Runevig	8,8	9,5	11,8	12,8	12,1
Våg	8,6	9,3	10,8	11,9	11,9
Fuglefjord	7,4	9,1	10,5	11,5	10,8
Vestmanhavn	9,1	9,4	11,3	11,7	11,9
Kvalbø	7,0	7,4	9,3	9,9	9,8
Sørvåg	6,7	7,1	9,4	9,2	9,3
Sjov	8,4	8,7	10,2	11,3	10,5
Tórsh. udenb.	10,6	11,3	13,1	14,1	15,3
Skåle	8,4	10,5	11,8	13,2	13,9
De 13 kommuner ialt	9,5	10,6	12,4	13,3	13,2
Øvrige 38 ^{x)} kommuner	7,4	8,1	9,7	10,2	10,1
<u>Alle kommuner</u>	<u>8,8</u>	<u>9,8</u>	<u>11,6</u>	<u>12,4</u>	<u>12,3</u>

x) Heraf:

Højeste	12,1	10,2	12,6	12,8	11,9
Laveste	4,4	5,2	7,1	6,5	7,3

De 13 kommuner omfatter ca. 71 % af antallet af skatteydere og ca. 76 % af de ansatte indkomster.

Tórshavns andel i antallet af skatteydere er i perioden 1964/65-1968/69 steget fra 26,6 % til 28,6 %, og andelen i de samlede skattepligtige indkomster fra 33,3 % til 35,3 %.

Udskrevne skatter.

I de 2 følgende tabeller omfatter tallene for udskrevne landsskatter de samlede på kommunernes indbyggere udskrevne landsskatter (ikke folkepensionsbidrag) uden fradrag for børnetilskud (der fradrages i den beregnede skat). For såvel landsskat som kommuneskat angiver tallene de ved hovedligningen udskrevne beløb, idet der ikke er taget hensyn til senere ændringer.

I den første tabel er der givet oplysning om den samlede skatteudskrivning i 1968/69 og de foregående år. Det bemærkes, at bygningskat alene udskrives i Tórshavn, og at der indtil 1963/64 uden for Tórshavn blev opkrævet jordskat, der ialt udgjorde ca. 100.000 kr., som ikke er medtaget i tabellen.

Udskrevne skatter 1958/59 - 1968/69

<u>1000 kr.</u>	<u>Kommunale skatter</u>		<u>Landsskatter</u>		<u>Skatter ialt</u>
	<u>Indkomstskat</u>	<u>Bygningsskat</u>	<u>Landsskat</u>	<u>Folkepensionsbidr.</u>	
1958/59	8.065	135	5.813	0	14.013
1959/60	8.669	146	6.345	387	15.547
1960/61	9.037	152	6.487	750	16.426
1961/62	10.491	169	7.461	884	19.005
1962/63	11.740	181	10.633	1.284	23.838
1963/64	14.195	187	14.025	1.499	29.906
1964/65	15.814	201	16.640	1.731	34.386
1965/66	18.868	213	20.202	1.973	41.256
1966/67	23.917	305	28.261	2.403	54.886
1967/68	27.339	519	30.493	4.568	62.919
1968/69	27.808	559	28.251	3.858	60.476

Nedgangen i udskrevne landsskatter i 1968/69 skyldes ikke alene, at indkomsterne er faldet, men tillige at der fra og med skatteåret

1968/69 blev foretaget en forhøjelse af bundgrænsen for beskatning af forsørgere fra 6.000 kr. til 10.000 kr. skattepligtig indkomst, hvilket medførte skattelettelse på alle indkomstrin op til indkomster på 30.000 kr.

I den følgende tabel er givet en oversigt over indkomstbeskatningsforholdene i hver enkelt kommune.

Udskrevne skatter m. v. i skatteåret 1968/69

<u>Kommune</u>	<u>Antal</u> <u>skatte-</u> <u>ydere</u>	<u>Gnsl.</u> <u>ind-</u> <u>komst</u>	<u>Lig-</u> <u>nings-</u> <u>procent</u>	<u>Udskrevne skatter i 1000 kr.</u>			
				<u>Lands-</u> <u>skat</u>	<u>Folkep.-</u> <u>bidrag</u>	<u>Kommune-</u> <u>skat</u>	<u>Ialt</u>
Tórshavn	5074	15.214	11	14.483	1.548	10.427	26.458
Fuglø	61	9.908	5	60	9	39	108
Svinø	64	8.259	6,5	34	7	43	84
Viderejde	100	9.704	8	66	13	96	175
Kvannesund	135	11.074	9	142	26	171	339
Klaksvig	1915	12.693	12	2.763	434	3.271	6.468
Kunø	55	9.900	6	43	8	36	87
Mygledal	41	11.271	6	38	7	33	78
Husum	43	10.541	7	27	6	39	72
Andefjord	84	9.664	8	63	11	79	153
Eldevig	68	9.174	9	42	9	68	119
Fuglefjord	623	10.763	11	678	113	921	1.712
Lervig	286	10.004	10	237	44	357	638
Gøte	325	11.856	9	383	67	433	883
Næs	362	10.845	9	362	60	396	818
Runevig	641	12.805	9	857	146	920	1.923
Sjov	382	10.499	10	362	64	486	912
Skåle	230	13.851	9	377	62	371	810
Ejde	249	11.724	10	290	49	366	705
Sund	121	10.969	8	116	22	133	271
Funding	71	9.441	8	54	8	65	127
Gjov	59	9.294	6	35	6	42	83
Halders- vig	168	7.900	9	69	15	138	222
Saksen	19	9.670	7	14	3	12	29

(Fortsættes)

(Fortsat)

Udskrevne skatter m. v. i skatteåret 1968/69

<u>Kommune</u>	<u>Antal</u> <u>skatte-</u> <u>ydere</u>	<u>Gnsl.</u> <u>ind-</u> <u>komst</u>	<u>Lig-</u> <u>nings-</u> <u>procent</u>	<u>Udskrevne skatter i 1000 kr.</u>			<u>Ialt</u>
				<u>Lands-</u> <u>skat</u>	<u>Folkep.-</u> <u>bidrag</u>	<u>Kommune-</u> <u>skat</u>	
Kvalvig	121	10.311	8	106	19	120	245
Thorsvig	80	9.165	8	61	11	70	142
Kollefjord	247	11.149	9	264	49	302	615
Kvivig	202	8.753	8	131	25	175	331
Vestmanh.	544	11.941	12	777	122	972	1.871
Kalbak	60	11.928	7	69	12	64	145
Tórsh.udenb.	358	15.324	9	809	113	587	1.509
Kirkebo	37	9.857	8	26	5	35	66
Hestø	39	10.278	9	26	5	46	77
Nolsø	168	9.818	9	135	24	195	354
Sandevåg	327	10.065	9	274	49	375	698
Midvåg	385	10.839	10	427	66	522	1.015
Sørvåg	454	9.307	10	362	62	506	930
Bø	42	7.232	10	12	2	36	50
Myggenæs	47	9.364	7	32	6	39	77
Sand	276	10.323	11	230	41	373	644
Skopen	224	10.183	11	178	32	300	510
Skålevig	111	11.868	12	122	22	195	339
Husevig	101	9.096	12	62	12	141	215
Skue	73	7.974	7	25	6	40	71
Kvalbo	352	9.781	10	253	47	435	735
Frødebo	927	11.179	12	959	161	1.444	2.564
Famien	82	9.241	7	44	9	65	118
Hove	94	7.294	10	36	7	79	122
Porkere	188	9.388	9	126	24	201	351
Våg	745	11.936	12	890	149	1.230	2.269
Sumbø	303	9.526	9	220	41	319	580
Tilsammen	17.763	12.307	-	28.251	3.858	27.808	59.917

Sømandsskat.

I henhold til særlig hjemmel afregnes den danske sømandsskat for personer, bosat på Færøerne, til de færøske myndigheder, der - efter fradrag af børnetilskud og folkepensionsbidrag - fordeler restbeløbet mellem landskassen og kommunerne.

Sømandsskat 1961-1967

<u>Indtægts-</u> <u>år</u>	<u>Antal</u> <u>personer</u>	<u>Sømands-</u> <u>skat</u> <u>ialt</u> <u>1000 kr.</u>	<u>Børne-</u> <u>til-</u> <u>skud</u> <u>1000 kr.</u>	<u>Folkepen-</u> <u>sions-</u> <u>bidrag</u> <u>1000 kr.</u>	<u>Kommu-</u> <u>nernes</u> <u>andel</u> <u>1000 kr.</u>	<u>Lands-</u> <u>kassens</u> <u>andel</u> <u>1000 kr.</u>
1961	349	1.161	10	35	541	575
1962	393	1.249	23	44	574	608
1963	371	1.263	22	51	578	612
1964	382	1.249	48	50	560	591
1965	394	1.444	57	58	633	696
1966	373	1.689	65	68	724	832
1967	401	1.831	81	129	778	843

Sømandsskattekontoret har pr. august 1967 foretaget en opgørelse over de på danske skibe beskæftigede, fordelt efter bopæl og stilling ombord. Af 267 personer med bopæl på Færøerne var 217 eller 81 % skibs-officerer, medens den tilsvarende procent for personer med bopæl i Danmark var 30 %.

Aktieselskaber.

Bevægelserne i antallet af færøske aktieselskaber, der som nævnt beskattes som personer, fremgår af nedenstående tabel.

Antal aktieselskaber

	<u>Pr. 1. januar</u>	<u>Tilgang</u>	<u>Afgang</u>	<u>Pr. 31. dec.</u>
1961	203	11	51	163
1962	163	6	9	160
1963	160	11	3	168
1964	168	17	2	183
1965	183	20	3	200
1966	200	22	7	215
1967	215	15	2	228
1968	228	17	1	244

PENGEINSTITUTTER, PRISTAL OG SEDDEL CIRKULATION

Oversigt over indlån, pristal og seddelcirkulation

	Ialt inde- stående i bank og sparekasse	Heraf i			Seddel- cirku- lation	Pristal 1939=100
		De 3 spa- rekasser	Føroya Banki	Sjóvin- nubankin		
	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	
1/1 1960	112,6	56,7	36,4	19,5	18,3	364
1/1 1961	123,4	59,8	42,1	21,5	20,4	366
1/1 1962	133,8	63,3	46,4	24,1	22,2	382
1/1 1963	141,3	69,7	45,2	26,4	24,1	400
1/1 1964	152,2	73,8	48,5	29,9	27,5	424
1/1 1965	175,3	81,4	57,7	36,2	32,0	433
1/1 1966	203,2	92,2	69,0	42,0	36,6	459
1/1 1967	230,9	103,9	81,2	45,8	39,4	470
1/1 1968	252,2	111,9	85,7	54,6	40,0	492
1/2 1968	254,6	112,8	86,6	55,2	36,4	
1/3 1968	256,1	114,6	86,5	55,0	36,8	
1/4 1968	261,5	119,1	87,8	54,6	37,1	496
1/5 1968	264,4	120,8	88,5	55,1	37,7	
1/6 1968	266,6	121,9	88,8	55,9	37,9	
1/7 1968	266,0	119,8	89,5	56,7	37,5	509
1/8 1968	265,0	119,5	89,0	56,5	38,8	
1/9 1968	266,5	120,0	89,9	56,6	38,3	
1/10 1968	270,6	123,1	90,7	56,8	37,6	513
1/11 1968	270,6	123,2	90,7	56,7	38,5	
1/12 1968	272,1	123,7	91,6	56,8	39,4	
1/1 1969	274,8	122,8	93,8	58,2	41,3	513

Det samlede indestående i de færøske pengeinstitutter udgjorde pr. 1. januar 1969 274,8 mill. kr. mod 252,2 mill. kr. pr. 1. januar 1968. Stigningen i 1968 var 22,6 mill. kr. mod 21,3 mill. kr. i 1967.

Pengeinstitutternes udlån androg ialt pr. 1. januar 1969 287,8 mill. kr. mod 273,2 mill. kr. pr. 1. januar 1968 og 261,8 mill. kr. pr. 1. januar 1967. De seneste oplysninger om, hvorledes pengeinstitutternes udlån fordeler sig efter låneformål, foreligger pr.

30. september 1968 og er angivet i nedenstående tabel, hvori tillige er anført de tilsvarende udlån pr. 30. september i 1966 og 1967.

Pengeinstitutternes udlån pr. 30. september 1966-68

Mill. kr. Låneformål	Banker			Sparekasser			Ialt		
	1966	1967	1968	1966	1967	1968	1966	1967	1968
Udrustningslån til fiskeskibe	15,0	14,3	20,0	-	-	-	15,0	14,3	20,0
Fiskeri, rederi m. v.	30,3	30,5	30,2	-	-	-	30,3	30,5	30,2
Skibsbyggelån	3,2	3,4	12,3	-	-	-	3,2	3,4	12,3
Bilfinansiering	6,4	7,1	8,6	-	-	-	6,4	7,1	8,6
Handel	22,1	27,3	25,3	-	-	-	22,1	27,3	25,3
Håndværk og industri	26,8	24,0	28,8	-	-	-	26,8	24,0	28,8
Prioritets- og byggelån	28,6	34,6	40,6	74,4	83,3	91,1	103,0	117,9	131,7
Andre private lån	6,9	9,5	12,5	2,5	2,2	2,7	9,4	11,7	15,2
Offentlige lån	20,0	18,4	23,0	14,3	15,0	16,9	34,3	33,4	39,9
Ialt	<u>159,3</u>	<u>169,1</u>	<u>201,3</u>	<u>91,2</u>	<u>100,5</u>	<u>110,7</u>	<u>250,5</u>	<u>269,6</u>	<u>312,0</u>

Af de ca. 42 mill. kr. , hvormed pengeinstitutternes udlån er steget fra 1967 til 1968 hidrører halvdelen fra udlån til erhvervslivet og halvdelen fra offentlige lån og prioritets- og byggelån.

Specifikation af de sidstnævnte udlån er givet i nedenstående tabel.

Restgæld af prioritets- og byggelån pr. 30. september.

Mill. kr.	1967	1968	Stigning
Udlån i erhvervsbyggeri	15,1	16,0	0,9
Udlån til p/f Húsalán	5,8	6,3	0,5
Udlån i boligbyggeri	<u>97,0</u>	<u>109,4</u>	<u>12,4</u>
Ialt	<u>117,9</u>	<u>131,7</u>	<u>13,8</u>

Boligbyggeriet på Færøerne, der næsten udelukkende består af eenfamiliehuse, finansieres normalt med et l. prioritetslån i en

sparekasse på 30-40 % af værdien, dog højst 40.000 kr. pr. hus, og et 2. prioritetslån i en bank eller det af Føroya Banki oprettede P/f Húsalán på normalt højst halvdelen af sparekasselånet. Endvidere yder en af landsstyret i 1965 oprettet boliglånefond, Húsalánsgrunnurin, 3. prioritetslån i boligbyggeri på højst halvdelen af sparekasselånet i det omfang, de af lagtinget bevilgede udlånsmidler strækker til.

Til belysning af boligbyggeriets omfang, herunder navnlig tilgangen af nye prioritetslån i perioden 1. oktober 1967 - 30. september 1968 kan der på basis af oplysninger indhentet fra pengeinstitutterne opstilles følgende tabel:

Prioritetslån i boligbyggeri 1/10 1967 - 30/9 1968

<u>1.000 kr.</u>	<u>Restgæld 1/10-67</u>	<u>Tilgang 1967/68</u>	<u>Afgang 1967/68</u>	<u>Restgæld 30/9-68</u>
Føroya Sparikassi	60.347	9.405	4.026	65.726
Norðoya Sparikassi	15.027	3.423	1.848	16.602
Suðuroyar Sparikassi	4.758	772	322	5.208
Sparekasser ialt	80.132	13.600	6.196	87.536
Banker	16.882	5.738	729	21.891
P/f Húsalán	7.200	1.344	666	7.878
Húsalánsgrunnurin	3.078	447	183	3.342
Ialt	107.292	21.129	7.774	120.647

Af den samlede tilgang i sparekasselån på 13,6 mill. kr. vedrører kun ca. 7,2 mill. kr. lån i nyopførte huse, medens restbeløbet - 6,4 mill. kr. - vedrører lån i ældre huse som følge af ombygning eller omprioritering. De 7,2 mill. kr. er anvendt til udlån i 128 påbegyndte huse og 169 færdige huse. Til sammenligning er i omstående tabel for de sidste 3 år angivet antallet af påbegyndte og færdige huse, hvori der er ydet sparekasselån. Opgørelsen vedrører ikke de i tabellen angivne kalenderår, men er forskudt et

kvartal bagud.

Boligbyggeriet 1966-68

	<u>Antal påbegyndte huse</u>			<u>Antal færdige huse</u>		
	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>
Tórshavn	100	47	45	123	92	86
Bygd	72	45	83	86	152	83
Ialt	<u>172</u>	<u>92</u>	<u>128</u>	<u>209</u>	<u>244</u>	<u>169</u>

Som det fremgår af tabellen, er der tale om en samlet nedgang fra 1967 til 1968 i antallet af påbegyndte og fuldførte huse på 39 huse eller ca. 12 %, som dækker over en nedgang i Tórshavn på 8 huse eller ca. 6 % og en nedgang i boligbyggeriet på bygd på 31 huse eller ca. 16 %.

Til støtte for bankernes og dermed erhvervslivets likviditet har de færøske banker adgang til at rediskontere vekslere i Danmarks Nationalbank. I nedenstående tabel er givet en oversigt over omfanget af denne genbelåning i de sidste 3 år.

Nationalbankens genbelåning af færøske vekslere

<u>1.000 kr.</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>
Beholdning af rediskonterede vekslere pr. 1/1	4.895	16.651	6.171
Rediskonteret i årets løb	33.607	43.067	34.105
Betalt diskonto	<u>375</u>	<u>268</u>	<u>265</u>
Ialt	38.877	59.986	40.541
Indfriet i årets løb	<u>22.226</u>	<u>53.815</u>	<u>36.172</u>
Beholdning af rediskonterede vekslere pr. 31/12	<u>16.651</u>	<u>6.171</u>	<u>4.369</u>

Til belysning af størrelsen af de beløb, der ved denne genbelåningsordning til enhver tid stilles til rådighed for det færøske erhvervsliv, er i omstående tabel givet en oversigt over, for hvor stort et beløb der ved hver måneds udgang i de sidste 4 år har været rediskonteret vekslere i nationalbanken.

Bevægelser i nationalbankens genbelåning af færøske vekslers

<u>1.000 kr.</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>
Beholdning af rediskonterede vekslers pr.				
1. januar	7.763	4.895	16.651	6.171
ultimo januar	6.722	995	12.224	1.941
" februar	1.524	o	8.575	2.158
" marts	200	o	5.361	1.896
" april	245	o	3.352	978
" maj	282	o	4.868	3.301
" juni	3.568	1.347	4.133	4.309
" juli	6.977	3.915	2.514	7.285
" august	5.892	2.809	1.297	7.238
" september	6.888	5.785	3.637	6.489
" oktober	5.847	9.750	4.462	5.958
" november	2.384	13.193	2.652	3.830
" december	4.895	16.651	6.171	4.369

Den betydelige genbelåning ved årsskiftet 1966-67 skyldtes navnlig de daværende store fiskelagere. Når genbelåningen ved udgangen af 1968 ikke er særlig høj til trods for de relativt store fiskelagere, skyldes dette, at hovedparten af lagerbeholdningerne ved årsskiftet endnu ikke var landet.

Det færøske pristal er i 1968 steget med 21 point fra 492 til 513, en stigning på 4,3 % mod 4,7 % i 1967 og 2,4 % i 1966. Pristalsbudgettet, der omfatter forbruget i en familie bestående af 2 voksne og 2 børn, udgjorde pr. 1. januar 1968 og 1. januar 1969 henholdsvis 14.573,57 kr. og 15.200,91 kr.

OFFENTLIGE UDGIFTER M. V.

I det følgende gives forskellige oversigter over offentlige udgifter (statens og landskassens) på Færøerne tilligemed oplysninger om lån og garantiforpligtelser samt om landskassens indtægter.

Stats- og landskassens drifts- og anlægsudgifter 1959/60-1967/68.

Mill. kr.	Driftsudgifter			Anlægsudgifter			Samlede udgifter		
	Stats- kassen	Lands- kassen	Ialt	Stats- kassen	Lands- kassen	Ialt	Stats- kassen	Lands- kassen	Ialt
1959/60	15,5	15,3	30,8	0,5	6,7	7,2	16,0	22,0	38,0
1960/61	18,8	17,3	36,1	0,7	6,5	7,2	19,5	23,8	43,3
1961/62	20,6	21,0	41,6	1,7	9,3	11,0	22,3	30,3	52,6
1962/63	24,6	28,5	53,1	2,8	9,4	12,2	27,4	37,9	65,3
1963/64	29,0	32,1	61,1	6,9	12,2	19,1	35,9	44,3	80,2
1964/65	31,1	35,8	66,9	8,0	16,3	24,3	39,1	52,1	91,2
1965/66	36,3	40,5	76,8	13,0	19,7	32,7	49,3	60,2	109,5
1966/67	42,8	52,3	95,1	14,1	22,7	36,8	56,9	75,0	131,9
1967/68	46,7	60,7	107,4	18,1	21,9	40,0	64,8	82,6	147,4

Stats- og landskassens udgifter efter hovedformål 1963/64 - 1967/68.

<u>1.000 kr.</u>	<u>1963/64</u>	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>
Administration m. v.	4.329	4.886	5.954	6.577	7.825
Sundhedsvæsen	10.426	12.692	16.602	19.196	22.881
Samfærdsel	7.367	6.952	13.022	16.013	18.295
Skolevæsen m. v.	10.361	12.281	17.228	21.380	23.287
Videnskab, litteratur og kunst	531	873	924	1.195	1.697
Fiskeri, søfart	17.461	14.039	16.597	16.261	24.580
Landbrug	1.183	1.380	1.626	1.868	1.937
Handel og industri	490	1.238	1.249	1.684	794
Socialvæsen	18.188	19.364	20.594	22.593	27.347
Rets- og politivæsen	1.542	1.921	2.815	3.205	3.333
Kirkevæsen	979	932	1.072	1.346	1.435
Renter og afdrag	641	5.220	4.808	4.393	4.219
Garantihenlæggelser	3.000	2.399	400	9.784	400
Henlæggelser til driftskapital	1.824	2.000	2.114	0	2.483
Andre udgifter	1.901	5.069	4.497	6.365	6.965
Ialt	<u>80.223</u>	<u>91.246</u>	<u>109.502</u>	<u>131.860</u>	<u>147.478</u>

Det bemærkes, at invalide- og folkepensionsbidraget - i modsæt-

ning til tidligere årsberetninger - ikke er fratrukket i landskassens sociale udgifter, således at disse er anført med de virkelige udgifter. Tallene for tidligere år er reguleret i overensstemmelse hermed.

Da en væsentlig del af landskassens anlægsudgifter finansieres af diverse fonds, hvortil der over landskassens regnskab henlægges årlige beløb, eller ved optagelse af lån, er der ved foranstående tabel over anlægs- og driftsudgifter som anlægsudgifter medregnet henlæggelser til sådanne fonds samt udgifter til renter og afdrag på lån.

I det følgende er der for statens vedkommende givet oversigter over udgifternes fordeling efter hovedformål over en årrække samt en fuldstændig specificeret oversigt over udgifterne i 1967/68 tillige med oversigter over lån og garantier.

Statens udgifter efter hovedformål 1963/64 - 1967/68

<u>1.000 kr.</u>	<u>1963/64</u>	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>
Administration m. v.	1.021	1.088	1.347	1.584	1.821
Sundhedsvæsen	7.149	8.730	11.640	14.006	16.953
Samfærdsel	1.902	672	2.514	2.147	3.772
Skolevæsen m. v.	5.670	6.465	9.575	12.707	13.451
Videnskab, litteratur og kunst	58	187	60	120	194
Fiskeri, søfart	6.137	6.205	6.934	7.328	8.363
Landbrug	-	-	-	-	-
Handel og industri	-	-	-	-	-
Socialvæsen	10.158	10.718	11.288	12.372	13.766
Rets- og politivæsen	1.536	1.921	2.815	3.205	3.333
Kirkevæsen	819	772	912	1.046	1.125
Renter og afdrag	-	-	-	-	-
Garantihenlæggelser	-	-	-	-	-
Henlæggelser til driftskapital	-	-	-	-	-
<u>Andre udgifter</u>	<u>1.483</u>	<u>2.367</u>	<u>2.251</u>	<u>2.398</u>	<u>2.073</u>
Ialt	35.933	39.125	49.336	56.913	64.851

I følgende tabel er statens udgifter på Færøerne specificeret på de enkelte poster og fordelt på driftsudgifter for statsinstitutioner på Færøerne, andre driftsudgifter og anlægsudgifter. Den sidste gruppe omfatter såvel anlægsudgifter vedrørende statens egne institutioner på Færøerne som tilskud til færøske institutioners anlægsudgifter.

Specifikation af statens udgifter på Færøerne 1967/68

<u>1.000 kr.</u>	<u>Driftsudgifter</u>		<u>Anlægsud- gifter og tilskud til anlægsudg.</u>	<u>Drifts- og anlægsud- gifter ialt</u>
	<u>Statsin- stitu- tioner</u>	<u>Andre drifts- udgifter</u>		
<u>1. Statens administration:</u>				
Rigsombudet.....	1.477	-	-	1.477
Fær. oppebørselskontor	-	344	-	344
Ialt	1.477	344	-	1.821
<u>2. Sundhedsvæsen:</u>				
Vaccinationer m.v.	-	243	-	243
Landslægeembedet	126	-	-	126
Jordemødre og kom.læger	-	378	-	378
Alm. sygehuse	-	6.012	2.150	8.162
Statshospitalet	344	-	7.700	8.044
Ialt	470	6.633	9.850	16.953
<u>3. Samfærdsel:</u>				
Havnetilskud	-	-	1.049	1.049
Vågå flyveplads	273	-	-	273
Oyggjarvejen (tilskud)	-	100	2.350	2.450
Ialt	273	100	3.399	3.772
<u>4. Skolevæsen:</u>				
Folkeskolen	-	7.119	899	8.018
Seminarier	445	-	2.567	3.012
Private skoler	-	510	-	510
Aftenskoler	-	152	-	152
Erhvervsskoler	-	892	-	892
Ungd. Uddannelsesfond .	-	758	-	758
Højskoleophold i Danm..	-	109	-	109
Ialt	445	9.540	3.466	13.451

(fortsættes)

Specifikation af statens udgifter på Færøerne 1967/68 (fortsat)

<u>1.000 kr.</u>	<u>Driftsudgifter</u>		<u>Anlægsud- gifter og tilsk. til anlægsudg.</u>	<u>Drifts- og anlægsud- gifter ialt</u>
	<u>Statsin- stitu- tioner</u>	<u>Andre drifts- udgifter</u>		
<u>5. Videnskab, kunst:</u>				
Fiskerilaboratoriet	-	145	-	145
Geologiske undersøgelser ..	-	49	-	49
	<u>Ialt</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>194</u>
<u>6. Fiskeri, søfart:</u>				
Skibstilsynet	418	-	-	418
Inspektionsskibene	4.800	-	-	4.800
Marinestationen	1.300	-	276	1.576
Fyrvæsenet	600	-	-	600
Meteorologisk institut	415	-	554	969
	<u>Ialt</u>	<u>7.533</u>	<u>-</u>	<u>8.363</u>
<u>7. Socialvæsen:</u>				
Folke- og invalidepens.m.v.	44	10.016	-	10.060
Hjælp efter forsorgsloven .	-	390	-	390
Særforsorg	927	49	-	976
Børnebidrag	-	409	-	409
Børneforsorg	-	673	-	673
Syge- og befordringskasser	-	1.258	-	1.258
	<u>Ialt</u>	<u>971</u>	<u>12.795</u>	<u>13.766</u>
<u>8. Rets- og politivæsen:</u>				
Politivæsen og sysselmænd .	2.303	-	543	2.846
Dommerembedet (netto)	345	-	-	345
Arrestvæsen	142	-	-	142
	<u>Ialt</u>	<u>2.790</u>	<u>-</u>	<u>3.333</u>
<u>9. Kirkevæsen:</u>				
Præstelønninger m. v.	921	-	-	921
Vedligeh. af præstegårde ..	204	-	-	204
	<u>Ialt</u>	<u>1.125</u>	<u>-</u>	<u>1.125</u>
<u>10. Andre udgifter:</u>				
Pensioner m. v.	322	-	-	322
Postvæsenets driftsundersk.	1.676	-	50	1.726
Nyhedsformidling til Fær. .	-	23	-	23
Erhvervskursus m. v.	-	2	-	2
	<u>Ialt</u>	<u>1.998</u>	<u>50</u>	<u>2.073</u>
<u>Samtlige udgifter 1-10 ialt</u>	<u>17.082</u>	<u>29.631</u>	<u>18.138</u>	<u>64.851</u>

Statens og offentlige danske institutioners udlån i 1967/68

<u>1.000 kr.</u>	<u>Restgæld</u> <u>pr.1/4 1967</u>	<u>Tilgang</u> <u>1967/68</u>	<u>Afgang</u> <u>1967/68</u>	<u>Restgæld</u> <u>pr.31/3-68</u>	<u>Renter</u> <u>1967/68</u>
<u>Statslån:</u>					
Landssygehuset	9.850	2.150	-	12.000	774
Klaksvig sygehus	1.742	-	90	1.652	120
Tórshavn kommune	6.938	1.712	189	8.461	379
El-selskabet SEV	32.705	2.238 ^{x)}	1.473	33.470	1.829
Erhvervslånefonden	27	-	27	-	1
Skipafelagið	1.193	-	1.193	-	50
Grønlandsfelagið	483	-	241	242	23
Håndv. og industri	1.327	-	223	1.104	64
Egnsudviklingslån	10.442	-	774	9.668	795
Fiskefartøjer	1.488	-	393	1.095	83
Maskinskolen	37	-	-	37	-
Statslån ialt	66.232	6.100	4.603	67.729	4.118
<u>Investeringsfondslån</u>	15.350	8.200	250	23.300	1.073
<u>Fiskeribanklån</u>	14.556	1.040	1.893	13.703	1.837
<u>Skibskred.fondslån</u>	8.544	-	1.042	7.502	525
<u>Kommunekred.fondslån</u>	11.273	1.375	652	11.996	721
<u>Ialt</u>	<u>115.955</u>	<u>16.715</u>	<u>8.440</u>	<u>124.230</u>	<u>8.274</u>

x) Devalueringsopskrivning af dollarlån.

Af de samlede statslån til Færøerne på til rest pr. 31. marts 1968 67,7 mill. kr. udgør 28,3 mill. genudlåning til det færøske fælleskommunale elværk af statens dollarlån efter tilsvarende regler som for danske elværker. Restgælden pr. 31. marts 1968 af de egentlige udlån af statsmidler udgjorde således 39,4 mill. kr., og de øvrige offentlige institutioners udlån pr. samme dato udgjorde 56,5 mill. kr. eller ialt 95,9 mill. kr.

Dette modsvares af et betydeligt udlån fra Færøerne til Danmark i form af køb af danske obligationer for færøske midler. Af nedenstående oversigt over de færøske pengeinstitutters obligationsbeholdninger fremgår, at alene disse institutioner pr. 31. december 1968 havde en beholdning af danske offentlige obligationer på 53,1 mill. kr.

I opgørelsen indgår beholdningerne hos de færøske banker og sparekasser samt hos realkreditinstituttet og forsikringsselskaberne.

<u>De færøske pengeinstitutters obligationsbeholdninger</u>				
<u>1.000 kr.</u>	<u>31/12-65</u>	<u>31/12-66</u>	<u>31/12-67</u>	<u>31/12-68</u>
<u>Færøske obligationer:</u>				
Realkred.obligationer	5.202	6.754	5.286	3.945
Andre færøske obl.	10.129	13.892	12.422	15.427
Færøske obl. ialt	15.331	20.646	17.708	19.372
<u>Danske obligationer:</u>				
Statsobligationer	16.079	15.250	14.608	13.127
Fiskeribankobl.	3.725	3.726	9.695	11.136
Skibskreditfondsobl.	930	5.402	4.602	1.054
Kommunekreditf.obl.	6.664	8.855	9.099	7.305
Kreditf.- og hypotekforeningsobl. o.l.	13.867	19.317	23.799	20.518
Danske obl. ialt	41.265	52.550	61.803	53.140
Fær. + danske obl. ialt	56.596	73.196	79.511	72.512

Nedgangen sidste år i de samlede obligationsbeholdninger skyldes udelukkende et fald i bankernes obligationsbeholdninger, der i løbet af 1968 er blevet godt 10 mill. kr. mindre, medens de fleste øvrige pengeinstitutters obligationsbeholdninger er steget lidt.

I det følgende gives en oversigt over statens garantier udover garantien for de i kommunekreditforeningen optagne lån.

<u>Statsgarantier 1967/68</u>				
<u>1.000 kr.</u>	<u>Restgæld pr.1/4-67</u>	<u>Tilgang 1967/68</u>	<u>Afgang 1967/68</u>	<u>Restgæld pr.31/3-68</u>
Færøernes realkreditinstitut	29.798	4.048	6.858	26.988
Landskassen	10.750	-	2.000	8.750
S. E. V.	2.404	-	148	2.256
Egnsudviklingsgarantier	6.744	700	424	7.020
Ialt	49.696	4.748	9.430	45.014

I det følgende er der for landskassens vedkommende givet oversigter over udgifter efter hovedformål over en årrække samt oplysninger om lånerestgæld og garantier tilligemed oplysninger om indtægter, herunder restancer.

Landskassens udgifter efter hovedformål 1963/64-1969/70

<u>1.000 kr.</u>	<u>Regnskab</u>	<u>Regnskab</u> ²⁾	<u>Regnskab</u>	<u>Regnskab</u>	<u>Regnskab</u>	<u>Finans-</u>	<u>lov</u>	<u>Finans-</u>
	<u>1963/64</u>	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>	<u>lov</u>	<u>1968/69</u>	<u>lovs-</u>
								<u>forslag</u>
								<u>1969/70</u>
Lagting og landsadministration	3.308	3.798	4.607	4.993	6.004	6.574	6.974	
Sundhedsvæsen	3.277	3.962	4.962	5.190	5.928	6.869	6.844	
Samfærdsel	5.465	6.280	10.508	13.866	14.523	14.305	13.505	
Skolevæsen m.v.	4.691	5.816	7.653	8.673	9.836	10.494	10.891	
Vidensk., kunst	473	686	864	1.075	1.503	1.925	1.936	
Fiskeri, søfart	1.324	7.834	9.663	8.933	16.217	12.061	12.060	
Landbrug	1.183	1.380	1.626	1.868	1.937	2.085	2.130	
Handel og industri	490	1.238	1.249	1.684	794	792	803	
Socialvæsen	8.030	8.646	9.306	10.221	13.581	15.616	16.568	
Rets- og politivæsen	6	-	-	-	-	-	-	
Kirkevæsen	160	160	160	300	310	280	294	
Renter og afdrag ¹⁾	641	5.220	4.808	4.393	4.219	4.559	7.019	
Garantihenlæggelser	3.000	2.399	400	9.784	400	400	500	
Henlæggelser t. driftskap.	1.824	2.000	2.114	-	2.483	201	72	
Andre udgifter	418	2.702	2.246	3.967	4.892	2.710	2.935	
Ialt	44.290	52.121	60.166	74.947	82.627	78.871	82.531	

- 1) Denne post omfatter i 1963/64 en del af landskassens renteudgifter. Fra 1964/65 omfatter den landskassens nettoudgifter til renter og dens udgifter til afdrag på lån.
- 2) På grund af omlægning af budgettet kan tallene for 1964/65 og følgende år ikke umiddelbart sammenlignes med tallene for foregående år.

Landskassens lånerestgæld pr. 31. marts 1962-1968

<u>Mill. kr.</u>	<u>Sygehuse</u>	<u>Undervis- ning m.v.</u>	<u>Fisker- flåden</u>	<u>Veje og havne</u>	<u>Andre lån</u>	<u>Ialt</u>
1962	2,0	1,1	7,3	2,4	0,9	13,7
1963	3,0	1,3	10,6	2,4	1,3	18,6
1964	5,6	1,4	14,0	4,9	1,0	26,9
1965	7,6	1,6	12,5	4,2	0,7	26,6
1966	9,1	1,5	11,6	6,0	0,6	28,8
1967	10,6	1,1	9,7	10,0	0,5	31,9
1968	13,6	1,0	7,9	11,1	0,4	34,0

I nedenstående tabel gives en oversigt over landskassens garantiforpligtelser fordelt på grupper af låntagere.

Landskassens garantiforpligtelser pr. 31. marts 1962-1968

<u>Mill. kr.</u>	<u>Kommuner</u>	<u>S. E. V.</u>	<u>Telefon- værket</u>	<u>Andre lån- tagere</u>	<u>Ialt</u>
1962	12,6	29,6	1,8	13,1	57,1
1963	14,0	32,9	2,2	21,5	70,6
1964	18,1	40,5	2,8	21,3	82,7
1965	18,1	48,0	2,5	28,4	97,0
1966	17,8	47,2	2,6	31,8	99,4
1967	22,8	55,9	7,1	32,4	118,2
1968	23,2	58,0	6,5	37,4	125,1

Af det under andre låntagere opførte beløb pr. 31. marts 1968, 37,4 mill. kr., vedrører 9,5 mill. kr. lån til erhvervsvirksomheder på land og 27,9 mill. kr. lån til skibe. Af sidstnævnte beløb er 7,0 mill. kr. garanti for byggelån og andre midlertidige lån, medens resten, 20,9 mill. kr., vedrører faste lån.

I det følgende er der givet en oversigt over landskassens indtægter 1959/60 - 1969/70. I tallene for landsskat er medregnet landskassens andel i sømandsskat. I tallene for motorafgifter indgår vægtafgifter, brugtvognsafgifter indtil ophævelsen i 1965/66 samt fra 1964/65 tillige benzinafgifter.

Landskassens indtægter 1959/60-1969/70

<u>1.000 kr.</u>	<u>Landsskat^{x)}</u>	<u>Motor- afgifter</u>	<u>Told og an- dre afgifter</u>	<u>Andre ind- tægter</u>	<u>Ialt</u>
1959/60	7.585	468	13.499	297	21.849
1960/61	8.100	499	14.570	487	23.656
1961/62	9.165	558	19.821	710	30.254
1962/63	12.183	670	24.416	683	37.952
1963/64	16.064	774	26.466	986	44.290
1964/65	18.601	2.581	30.795	144	52.121
1965/66	22.332	2.550	34.793	491	60.166
1966/67	30.329	3.131	40.180	1.307	74.947
1967/68	35.012	3.547	42.029	2.039	82.627
1968/69 (finanslov)	33.950	3.500	41.196	225	78.871
1969/70 (finanslov- forslag)	32.750	4.800	44.456	525	82.531

I følgende tabel er givet en oversigt over restancer med landskat og de til landskassen indgåede indtægter pr. 1. januar i hvert år.

Landsskatterestancer og landsindtægter pr. 1. januar

<u>Mill. kr.</u>	<u>Landsskatterestancer</u>		<u>Indgåede indtægter</u>	
	<u>Ialt</u>	<u>Løbende skatteår</u>	<u>Landsskat</u>	<u>Toldindtægter</u>
1965	2,24	0,45	12,3	22,9
1966	2,36	0,99	15,1	26,4
1967	2,44	0,58	21,4	30,5
1968	3,94	1,38	25,0	35,0
1969	5,63	2,34	23,1	35,0

De samlede landsskatterestancer udgør 18,4 % af de pålignede skatter mod 11,7 % pr. 1. januar 1968 og 8,3 % pr. 1. januar 1967.
x) incl. inv.- og folkepensionsbidrag.

NATIONALREGNSKABET FOR FÆRØERNE

Búskaparráðið (Færøernes økonomiske råd) vil i begyndelsen af 1969 offentliggøre Færøernes nationalregnskab for 1966. I det følgende er der foretaget et uddrag af dette nationalregnskab, der ved årsskiftet foreligger i manuskript, til belysning af Færøernes økonomiske status det pågældende år.

Bruttonationalproduktet, der er beregnet som værdien af produktionen i samtlige erhverv med fradrag af værdien af de rå- og hjælpestoffer, erhvervene har brugt ved produktionen, androg i 1966 444,8 mill. kr. mod 400,3 mill. kr. i 1965. Der er tale om en stigning på 44,5 mill. kr. eller 11,1 % i årets priser.

Bruttofaktorindkomsten, d. v. s. bruttonationalproduktet med fradrag af skatter og afgifter og med tillæg af offentlige tilskud, androg i 1966 411,8 mill. kr. mod 373,8 mill. kr. i 1965. Dette er en stigning på 38,0 mill. kr. eller 10,2 % i årets priser.

Bruttofaktorindkomsten i 1965 og 1966 fordelt på erhverv

	<u>1965</u>		<u>1966</u>	
	<u>1000 kr.</u>	<u>%</u>	<u>1000 kr.</u>	<u>%</u>
Fiskeri	121.321	32,46	124.228	30,17
Landbrug	15.958	4,27	15.054	3,66
Grinde- og hvalfangst	718	0,19	919	0,22
Fuglefangst og pelsdyrhold	1.202	0,32	953	0,23
Kulminer	667	0,18	516	0,13
Håndværk og industri	42.367	11,33	50.008	12,14
Pengeinstitutter	15.646	4,19	17.599	4,27
Handel m. v.	42.072	11,25	45.334	11,01
Bygge- og anlægsvirksomhed	42.820	11,46	49.800	12,09
Skibsfart	10.440	2,79	11.895	2,89
Transport	12.640	3,38	14.800	3,59
Post, telegraf og telefon	6.042	1,62	8.120	1,97
El-værker	5.947	1,59	7.293	1,77
Liberale erhverv	3.600	0,96	4.300	1,05
Boligbenyttelse	18.400	4,92	19.800	4,81
Husgerning	4.200	1,12	4.700	1,14
Offentlige lønninger	<u>29.778</u>	<u>7,97</u>	<u>36.482</u>	<u>8,86</u>
	<u>373.818</u>	<u>100,00</u>	<u>411.801</u>	<u>100,00</u>

Betalingsbalancen for 1966 udviser et underskud på de samlede vare- og tjenesteydelser på 72,7 mill. kr. incl. fejl og udeladelser. Af underskudet er 53,6 mill. kr. dækket ved tilskud fra statskassen. Det herefter resterende underskud modsvares ifølge oversigten over kapitalbevægelser af en forøgelse af nettogælden på 19,1 mill. kr.

Færøernes betalingsbalance 1966

<u>A. Løbende bevægelser</u>			
<u>Mill. kr.</u>	<u>Indtægter</u>	<u>Udgifter</u>	<u>Netto-indtægter</u>
1. Eksport (fob) og import (cif)	152,6	195,2	÷ 42,6
÷ Nordafars eksport	÷ 8,7	-	÷ 8,7
2. Søtransport: a. fragtskibe	15,0	4,8	10,2
b. fiskeskibe	-	14,5	÷ 14,5
3. Rejser udenlands o. l.	6,8	20,8	÷ 14,0
4. Renter o.l. til og fra udlandet	4,9	10,3	÷ 5,4
5. Forsikringer, prov. o.l.	1,7	4,7	÷ 3,0
6. Varer og tjenester iøvrigt	<u>17,6^{x)}</u>	<u>9,2</u>	<u>8,4</u>
Varer og tjenester ialt	189,9	259,5	÷ 69,6
7. Statskassen	<u>53,6</u>	<u>-</u>	<u>53,6</u>
Løbende bevægelser ialt	243,5	259,5	÷ 16,0
Fejl og udeladelser			<u>÷ 3,1</u>
			<u>÷ 19,1</u>

<u>B. Kapitalbevægelser</u>			
<u>Nettoforøgelse af</u>	<u>Aktiver</u>	<u>Passiver</u>	<u>Nettopassiver</u>
1. Landskassen	1,8	4,6	2,8
2. Kommuner, S.E.V. m.fl.	2,2	8,8	6,6
3. Pengeinstitutter:			
a. banker og sparekasser	÷ 10,6	-	10,6
b. realkreditinstituttet	4,0	5,1	1,1
4. Seddelomløbet	3,2	-	÷ 3,2
5. Eksportselskaberne netto	7,2	-	÷ 7,2
6. Andre virksomheder og personer	<u>5,5</u>	<u>13,9</u>	<u>8,4</u>
Kapitalbevægelser ialt	<u>13,3</u>	<u>32,4</u>	<u>19,1</u>
Heraf:			
kortfristede	÷ 1,6	7,5	9,1
langfristede	<u>14,9</u>	<u>24,9</u>	<u>10,0</u>
	<u>13,3</u>	<u>32,4</u>	<u>19,1</u>

x) incl. 6,2 mill. kr. i indtægter fra sømænd på udenlandske skibe.

Bruttoinvesteringerne, der dels består af de faste investeringer, dels tilvæksten i lagerbeholdningerne, androg i 1966 158,0 mill. kr. De faste investeringer omfatter foruden nyinvesteringerne udgifter til reparation og vedligeholdelse af de allerede eksisterende bygninger, anlæg, transportmidler og maskiner m. v.

Bruttoinvesteringer i 1966

<u>Mill. kr.</u>	<u>Nyinveste-</u> <u>ringer</u>	<u>Vedlige-</u> <u>holdelse</u>	<u>Ialt</u>
<u>I Faste nyinvesteringer:</u>			
1. Private investeringer:			
Boligbyggeri	26,0	6,9	32,9
Fiskeskibe	6,9	8,5	15,4
Fiskeindustri	6,7	0,9	12,7
Anden industri	5,1		
Landbrug	2,2	0,3	2,5
Entreprenørmateriel ...	2,0	0,3	2,3
Fragt- og passagerskibe	6,4	1,3	7,7
Erhvervsbiler	4,0	2,8	6,8
Handelsbygninger	<u>4,3</u>	<u>0,3</u>	<u>4,6</u>
Private investeringer ialt	<u>63,6</u>	<u>21,3</u>	<u>84,9</u>
2. Offentlige investeringer:			
Veje	12,0	3,4	20,0
Havne m. v.	4,6		
Elværker	6,1	0,9	7,0
Post, telegraf, telefon	1,7	0,8	2,5
Fyrvæsen	0,0	1,2	20,6
Undervisning	8,9		
Sygehuse	9,8		
Socialt byggeri	0,0		
Rets- og politibygninger	0,7	<u>0,8</u>	<u>5,0</u>
Andre investeringer ...	<u>4,2</u>		
Offentlige investeringer ialt	<u>48,0</u>	<u>7,1</u>	<u>55,1</u>
Samlede faste investeringer	<u>111,6</u>	<u>28,4</u>	<u>140,0</u>
<u>II Lagerinvesteringer:</u>			
Forøgelse af fiskelagre			<u>18,0</u>
Bruttoinvesteringer ialt			<u>158,0</u>

Fra Búskaparráðið foreligger der for 1967 en foreløbig betalingsbalance og en foreløbig oversigt over investeringerne. Til belysning af den økonomiske udvikling i perioden 1963-67 er der nedenfor foretaget et sammendrag af nationalregnskabet's hovedposter i de pågældende år. Alle tal er i årets priser.

Betalingsbalancens hovedposter 1963-67

<u>Mill. kr.</u>	<u>Løbende bevægelser</u>				
	<u>1963</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967^{x)}</u>
Eksport (fob)	129,7	130,1	167,8	143,9	177,5
÷ import (cif)	<u>138,4</u>	<u>161,8</u>	<u>182,3</u>	<u>195,2</u>	<u>186,3</u>
Handelsbalance	÷ 8,7	÷31,7	÷14,5	÷51,3	÷ 8,8
Varer og tjenester iøvrigt ^{xx)} ..	<u>÷28,4</u>	<u>÷24,3</u>	<u>÷27,2</u>	<u>÷12,9</u>	<u>÷10,4</u>
Vare- og tjenestebalance	÷37,1	÷56,0	÷41,7	÷64,2	÷19,2
Renter o. lign. netto	÷ 4,4	÷ 6,0	÷ 5,6	÷ 5,4	÷ 4,9
Statskassen	<u>33,8</u>	<u>38,3</u>	<u>45,0</u>	<u>53,6</u>	<u>61,7</u>
Løbende bevægelser ialt	÷ 7,7	÷23,7	÷ 2,3	÷16,0	37,6
Fejl og udeladelser	<u>÷ 1,5</u>	<u>÷ 1,2</u>	<u>÷ 1,7</u>	<u>÷ 3,1</u>	<u>÷ 9,3</u>
	<u>÷ 9,2</u>	<u>÷24,9</u>	<u>÷ 4,0</u>	<u>÷19,1</u>	<u>28,3</u>

Kapitalbevægelser

Nettoforøgelse af passiver:

Landskassen	8,0	5,1	1,3	2,8	3,7
Kommuner, S.E.V. m.fl.	8,5	10,7	5,3	6,6	1,8
Pengeinstitutter	÷ 5,1	7,5	÷ 0,3	11,7	÷18,6
Seddelomløbet	÷ 2,3	÷ 2,5	÷ 4,6	÷ 3,2	÷ 0,6
Eksportselskaberne	÷ 1,2	÷ 1,6	0,1	÷ 7,2	1,8
Andre private	<u>1,3</u>	<u>5,7</u>	<u>2,2</u>	<u>8,4</u>	<u>÷16,4</u>
Kapitalbevægelser ialt	<u>9,2</u>	<u>24,9</u>	<u>4,0</u>	<u>19,1</u>	<u>÷28,3</u>

x) Foreløbige tal

xx) Incl. søtransport, rejser udenlands samt forsikringer o.l.

Samlede bruttoinvesteringer 1963-67

<u>Mill. kr.</u>	<u>1963</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967^{x)}</u>
Nyinvesteringer:					
Boligbyggeri	12,7	17,1	21,5	26,0	21,5
Skibe	11,6	21,3	15,6	13,3	÷ 3,4
Andre erhvervsinvesteringer	13,5	16,4	30,2	24,3	21,8
Offentlige investeringer	<u>35,0</u>	<u>42,2</u>	<u>44,1</u>	<u>48,0</u>	<u>54,5</u>
Nyinvesteringer ialt ...	72,8	97,0	111,4 ^{xx)}	111,6	94,4
Vedligeholdelse	<u>22,7</u>	<u>25,1</u>	<u>27,0</u>	<u>28,4</u>	<u>30,0</u>
Faste investeringer ialt ..	95,5	122,1	138,4	140,0	124,4
Lagerinvesteringer	<u>4,3</u>	<u>11,0</u>	<u>÷14,6</u>	<u>18,0</u>	<u>÷20,8</u>
Samlede bruttoinvesteringer	<u>99,8</u>	<u>133,1</u>	<u>123,8</u>	<u>158,0</u>	<u>103,6</u>

På basis af de foranstående tabeller kan følgende oversigter over bruttonationalproduktet og dets anvendelse opstilles:

Bruttonationalproduktets anvendelse 1963-66

<u>Mill. kr.</u>	<u>1963</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>
Bruttofaktorindkomst	291,2	332,8	373,8	411,8
+ indirekte afgifter	26,7	29,8	34,6	41,8
÷ pristilskud	<u>6,5</u>	<u>7,8</u>	<u>8,1</u>	<u>8,8</u>
Bruttonationalprodukt	311,4	354,8	400,3	444,8
Import ÷ eksport af varer og tjenester ^{xxx)}	<u>43,2</u>	<u>62,5</u>	<u>48,8</u>	<u>73,5</u>
Varer og tjenester ialt til rådighed	<u>354,6</u>	<u>417,3</u>	<u>449,1</u>	<u>518,3</u>

der er anvendt således:

Til faste nyinvesteringer	72,8	97,0	109,9	111,6
" vedligeholdelse	22,7	25,1	27,0	28,4
" lagerinvesteringer .	4,3	11,0	÷14,6	18,0
" offentligt konsum ..	29,6	32,6	38,6	46,2
" privat konsum	<u>225,2</u>	<u>251,6</u>	<u>288,2</u>	<u>314,1</u>
Ialt	<u>354,6</u>	<u>417,3</u>	<u>449,1</u>	<u>518,3</u>

x) Foreløbige tal.

xx) Heri medregnet 1,5 mill. kr. til offentlig arealerhvervelse.

xxx) Incl. fejl og udeladelser, men excl. indtægter fra sømænd på fremmede skibe.

Opsparingen på Færøerne beror på, om man betragter beløb modtaget fra den danske stat som "indkomst". Gør man det, kan følgende oversigt opstilles:

<u>Mill. kr.</u>	<u>Opsparingen 1962-66</u>				
	<u>1962</u>	<u>1963</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>
Bruttonationalprodukt	259,9	311,4	354,8	400,3	444,8
Renter m. v. x) vedr. udlandet netto	<u>3,0</u>	<u>0,2</u>	<u>÷ 0,7</u>	<u>÷ 0,2</u>	<u>0,8</u>
Bruttonationalindkomst	262,9	311,6	354,1	400,1	445,6
Modtaget fra staten	<u>26,2</u>	<u>33,8</u>	<u>38,3</u>	<u>45,0</u>	<u>53,6</u>
Ialt	289,1	345,4	392,4	445,1	499,2
÷ Offentligt og privat konsum	<u>209,4</u>	<u>254,8</u>	<u>284,2</u>	<u>326,8</u>	<u>360,3</u>
Bruttoopsparing	<u>79,7</u>	<u>90,6</u>	<u>108,2</u>	<u>118,3</u>	<u>138,9</u>

x) Incl. indtægter fra sømænd på fremmede skibe.

SOCIALE FORHOLD

I årets løb er der igangsat detailprojektering af et alderdoms- og plejehjem på Vågø til 36 personer.

Afgørelsen om sociale ydelser træffes af nærværende embede, og de udbetales af Færøernes oppebørselskontor. Udbetalingen sker ved hjælp af hulkort, hvis maskinelle bearbejdelse sker i det P/f Data i Tórshavn tilhørende dataanlæg. Som undtagelser gælder dels, at landfogeden (politimesteren) på Færøerne træffer afgørelse om og udbetaler underholdsbidrag forskudsvis, dels at kommuner med mere end 2.000 indbyggere (Tórshavn, Klaksvig og Frodebø) selv træffer afgørelse om og udbetaler enkehjælp og almindelig underholdshjælp.

På grundlag af de nu foreliggende oplysninger om den samlede befolknings aldersfordeling ved folketællingen den 1. april 1966 og af en her foretaget udførlig opgørelse over folkepensionisternes aldersfordeling pr. samme dag, er det nu muligt at opgøre forholdet mellem antallet af pensionister og antallet af indbyggere i de pågældende aldersgrupper. Det er dog kun modtagerne af indtægtsbestemt folkepension, og ikke modtagerne af folkepensionens mindstebeløb, der er opdelt i aldersgrupper.

	<u>Antal</u> <u>indb.</u>	<u>Antal</u> <u>indt.best.</u> <u>folkepens.</u>	<u>Indt.best.</u> <u>folkepens.</u> <u>i % af</u> <u>indb.</u>	<u>Antal</u> <u>folkep.</u> <u>mindsteb.</u>	<u>Folkep.</u> <u>ialt</u>	<u>Folkep.</u> <u>ialt i %</u> <u>af indb.</u>
67-69 år	660	515	78,0	-	-	-
70-74 år	888	783	88,2	-	-	-
75-79 år	614	553	90,1	-	-	-
80 år og derover	552	520	94,2	-	-	-
Ialt	2.714	2.371	87,4	213	2.584	95,2

Det bemærkes, at der ikke er taget hensyn til folkepensionister under 67 år.

I følgende tabel er givet en oversigt over antallet af modtagere af sociale ydelser pr. 1. januar 1969 sammenholdt med tallene fra tidligere år.

	<u>Antal modtagere af sociale ydelser</u>				
	<u>1/1-65</u>	<u>1/1-66</u>	<u>1/1-67</u>	<u>1/1-68</u>	<u>1/1-69</u>
Indtægtsbestemt folkepension:					
Hovedpersoner	2.118	2.104	2.122	2.141	2.231
Pensionister	-	-	2.676	2.691	2.784
Folkepensionens mindstebeløb:					
Hovedpersoner	167	186	204	204	174
Pensionister	-	-	255	254	221
Invalidepension og invaliditetsydelse:					
Hovedpersoner	776	792	781	773	812
Pensionister	-	-	815	790	833
Heraf:					
Laveste	-	-	-	27	48
Mellemste	-	-	-	654	632
Højeste	-	-	-	87	121
Invaliditetsydelse: Modtagere	-	-	-	22	32
Enkepension	86	96	89	100	103
Enkebørnsbidrag:					
Børn	-	-	-	356	386
Modtagere	146	152	158	203	219
Særforsorg	277	286	336	365	397
Børneforsorg	50	51	64	59	66
Udvidet hjælp	-	-	-	8	16
Enkehjælp	81	79	85	81	79
Alm. underholdshjælp	83	109	86	98	95
Ialt (pensionister)	-	-	4.564	4.649	4.813
Ialt (hovedpersoner)	<u>3.784</u>	<u>3.855</u>	<u>3.925</u>	<u>4.032</u>	<u>4.192</u>

I 1967/68 er der af politimesteren udbetalt bidrag forskudsvis til 289 personer.

Forskydningerne i antallet af modtagere af sociale ydelser er

som i de senere år kun små.

I følgende tabel er antallet af modtagere af underholdshjælp (hovedpersoner) og enkehjælp fordelt efter, hvor hjælpen administreres.

Fordeling af underholdshjælp og enkehjælp

	<u>1/1 1967</u>		<u>1/1 1968</u>		<u>1/1 1969</u>	
	<u>Enke- hjælp</u>	<u>Alm. under- holdshjælp</u>	<u>Enke- hjælp</u>	<u>Alm. under- holdshjælp</u>	<u>Enke- hjælp</u>	<u>Alm. under- holdshjælp</u>
Rigsombudet	57	81	54	81	55	75
Tórshavn	2	4	2	12	3	12
Klaksvig	23	1	21	3	17	7
Frodebø	3	0	4	2	4	1
Ialt	85	86	81	98	79	95

I følgende tabel er givet en oversigt over antallet af særfor-
sorgspatienter, hvorved bemærkes, at tabellen kun omfatter personer,
som er inddraget under særfor-
sorg, det vil sige har ophold på eller
er under tilsyn af en særfor-
sorgsinstitution eller modtager undervis-
ning, oplæring eller lignende på eller gennem en sådan.

Antal særfor-
sorgspatienter

	<u>1/1 1966</u>	<u>1/1 1967</u>	<u>1/1 1968</u>	<u>1/1 1969</u>
Sindssyge	73	82	74	77
Åndssvage	145	155	160	161
Blinde	6	8	7	10
Døve	14	13	15	16
Vanføre	12	13	11	8
Talelidende	33	62	94	123
Epileptikere	3	3	4	2
Ialt	286	336	365	397

I foranstående tal er inkluderet eleverne på Statens skole for høre- og talelidende i Tórshavn, der påbegyndte sin virksomhed i ef-

teråret 1962.

I følgende tabel er redegjort for udviklingen i antallet af lærere og elever ved skolen, idet bemærkes, at ordblinde omfattes af kategorien talelidende.

Statens skole for høre- og talelidende

<u>Pr. 1/1</u>	<u>Tale-</u> <u>lidende</u>	<u>Døve</u>	<u>Blinde</u>	<u>Ialt</u>	<u>In-</u> <u>terne</u>	<u>Ex-</u> <u>terne</u>	<u>Ambu-</u> <u>lante</u>	<u>Ialt</u>	<u>Antal</u> <u>lærere</u>
1963	3	6	0	9	7	2	0	9	2
1964	10	10	0	20	10	4	6	20	3
1965	22	14	1	37	12	14	11	37	4
1966	29	18	1	48	16	17	15	48	4
1967	62	15	2	79	19	29	31	79	7
1968	90	17	3	110	37	24	49	110	8
1969	112	16	6	134	44	23	67	134	8

I følgende tabel er givet en oversigt over antallet af personer (børn, patienter, pensionister), som er optaget (indskrevet) på de sociale institutioner pr. 1. januar 1969, tilligemed antallet af ansatte på de pågældende institutioner, f. s. v. som det har kunnet udskilles.

Sociale institutioner pr. 1. januar 1969

	<u>Normeret</u> <u>antal personer</u>	<u>Indskrevne</u> <u>personer</u>	<u>Ansatte</u>
Stella Maris vuggestue, Tórshavn	45	55	13
Vuggestuen "Við Strond", Tórshavn	24	25	7
Sct. Joseph's børnehave, Tórshavn	80	96	11
Dronning Ingrid's menigheds- børnehave, Tórshavn	60	67	7
KFUM & K's børnehave, Klaksv.	60	50	6
Færøernes Børnehjem, Tórshavn	40	49	20
Statens skole for høre- og ta- lelidende, Tórshavn	-	134	16
Tórshavnar privata Vistarheim	5	3	2
DAH's plejeafdeling, Tórshavn	20	21	-
Plejepatienter på Klaksvig sygehus	18	19	-
Tórshavn alderdomshjem	17	17	7

De sociale udgifter på Færøerne har i de senere år udviklet sig således:

<u>Sociale udgifter i hovedposter 1963/64 - 1967/68</u>					
<u>1.000 kr.</u>	<u>1963/64</u>	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>
Forsorg og bidrag	1.582	1.899	1.709	2.108	2.765
Børneforsorg	519	589	802	1.067	1.366
Syge- og befordringskasser	2.459	3.263	3.754	4.268	4.697
Folke- og enkepension	11.699	12.213	13.078	14.031	15.496
Invalidepension	4.486	4.834	5.179	5.447	7.169
Revalidering	190	284	185	340	325
Ulykkesforsikring	253	1.211	1.214	1.445	1.577
Andre udgifter	383	314	324	398	1.039
Ialt	21.571	24.607	26.245	29.104	34.434

I følgende tabel er de sociale udgifter for 1967/68 på ca. 34,4 mill. kr. fordelt, dels på udgiftsarter, dels mellem de offentlige kasser, der deltager i udgifterne, og borgerne (f. eks. i form af medlemskontingenter).

<u>Sociale udgifter i finansåret 1967/68</u>					
<u>1.000 kr.</u>	<u>Lands-</u> <u>kassen</u>	<u>Stats-</u> <u>kassen</u>	<u>Kommu-</u> <u>nerne</u>	<u>Andre</u>	<u>Ialt</u>
Folkepension m. v.	8.175 ²⁾	5.789	776	-	14.740
Invalidepension m. v.	2.987	3.584	598	-	7.169
Revalidering	147	153	25	-	325
Enkepension	221	490	45	-	756
Underholds- og enkehjælp	547	352	110	-	1.009
Udvidet hjælp	32	38	6	-	76
Særforsorg	-	343	-	-	343
Børnebidrag	341	409	68	-	818
Børneforsorg	391	673	302	-	1.366
Døveskolen	-	595	-	-	595
Sygekasser ¹⁾	-	1.084	10	3.181	4.275
Befordringskasser ¹⁾	-	174	6	242	422
Visse administrationsudg.	-	82	-	-	82
Landsstyrets midler	100	-	-	-	100
Diverse tilskud	140	-	-	-	140
Ulykkesforsikring ¹⁾	-	-	-	1.577	1.577
Sygeløn (lønudligningsfond)	-	-	-	141	141
Boligfonden	500	-	-	-	500
Ialt	13.581	13.766	1.946	5.141	34.434

1) Vedr. kalenderåret 1967.

2) Heri ikke fradraget folkepensionsbidrag.

Færøernes ulykkesforsikringsråd.

Rådet har i 1968 afholdt 19 møder, på hvilke der ialt har været behandlet 1.304 sager, heraf 837 sager vedrørende invalideforsikringen, 449 sager vedrørende ulykkesforsikringen og 18 sager om andre, navnlig generelle, spørgsmål.

A. Ulykkesforsikringen.

I årets løb er indkommet 149 anmeldelser om ulykkestilfælde.

Af de i 1968 truffne afgørelser kan fremhæves følgende, idet de tilsvarende tal anføres for 1967.

	<u>1967</u>	<u>1968</u>
a) Afvist som ikke henhørende under ulykkesforsikringsanordningen ..	10	15
b) ingen helbredsforringelse	43	35
c) invaliditetsgrad under 5 %	40	64
d) invaliditetserstatning	23	36
e) erstatning til efterladte	7	6
Ialt	<u>123</u>	<u>156</u>

B. Invalideforsikringen.

a) sager om invalidepension sluttet med tilkendelse af invalidepension (højeste 45, mellemste 61, laveste 27)	113	133
sluttet med afslag på forhøjelse af invalidepension	7	3
sluttet med afslag på invalidepension	34	29
Ialt	<u>154</u>	<u>165</u>
b) sager vedrørende berettigelsen af fortsat invalidepension ("kontROLSager"):		
afgjort med fortsat invalidepension (højeste 8, mellemste 51 og laveste 5)	124	64
afgjort med inddragelse af invalidepension	21	14
Ialt	<u>145</u>	<u>78</u>

	<u>1967</u>	<u>1968</u>
c) sager om hjælp i henhold til invaliddepensionsloven § 31:		
Bevillinger til medicin	65	35
" " ortopedisk fodtøj	41	30
" " høreapparater	36	60
" " bandager m. v.	41	24
" " kørestole m. v.	9	7
" " rejser	19	16
" " uddannelse hos ALV ...	13	18
" " anden uddannelse	10	16
" " andre bevillinger	10	17
afslåede bevillinger	32	43
	<u>Ialt</u>	<u>276</u>
		<u>266</u>
d) andre sager:		
Vedrørende bistanstillæg	19	16
" plejetillæg	21	6
folkepension i henhold til folkepen- sionslovens § 2, stk. 3	8	23
vedrørende toldfritagelser	11	7
inddragelse af medicin	4	0
invaliditetsydelse (invaliddepensions- lovens § 16)	10	16
	<u>Ialt</u>	<u>73</u>
		<u>68</u>

Revalideringsinstitutionen ALV har i året 1968 haft 25 elever til oplæring på invalideskolen med 13 i 1967. I 1968 har 5 elever bestået handelsmedhjælpereksamen. Institutionen har - som i tidligere år - fortsat sin virksomhed med indkøb af materialer og salg af forarbejdede varer produceret på invalideskolen og som "hjemmeindustri" af invalideskolens tidligere elever og andre invalider.

SUNDHEDSVÆSEN

De færøske sygehuse.

		Landssyge- huset	Klaksvig sygehus	Suderø sygehus
Antal sengepladser		158	46	36
Antal indlæggelser	(1964)	2.870	925	699
	(1965)	3.053	924	860
	(1966)	3.501	961	830
	(1967)	3.621	915	975
	(1968)	3.858	1.105	918
Antal sygedage	(1964)	52.327	17.351	12.291
	(1965)	52.945	18.990	12.315
	(1966)	54.339	20.303	12.755
	(1967)	56.193	19.199	13.230
	(1968)	57.663	19.543	12.801
Gennemsnitlig ind- læggelsesperiode	(1964)	18	19	18
	(1965)	17	21	14
	(1966)	16	21	15
	(1967)	16	21	14
	(1968)	15	18	14
Bruttoudgift pr. sygedag, kr.	(1963/64)	90,56	68,91	76,97
	(1964/65)	95,93	83,57	90,63
	(1965/66)	117,69	104,18	120,63
	(1966/67)	139,45	107,73	135,10
	(1967/68)	147,59	130,56	140,82

De for landssygehuset (Dronning Alexandrines hospital) for året 1968 anførte tal fordeler sig således på de enkelte afdelinger:

	<u>kir.afd.</u>	<u>med.afd.</u>	<u>plejeafd.</u>	<u>tb.afd.</u>	<u>ialt</u>
Antal sengepladser	56	69	20	13	158
Antal indlæggelser	2.533	1.288	30	7	3.858
Antal sygedage	23.701	24.505	8.070	1.387	57.663
Gennemsnitlig ind- læggelsesperiode	9	19	269	198	15

For landssygehusets vedkommende er der tale om en stigning på godt 6 % i antallet af indlæggelser, medens den gennemsnitlige indlæggelsesperiode er faldet med 1 dag til 14 dage. På Klaksvig sygehus er antallet af indlæggelser steget med godt 20 %, og medens den gennemsnitlige

indlæggelsesperiode er faldet med 3 dage til 18 dage. Endelig er på Suderø sygehus antallet af indlæggelser og antallet af sygedage faldet, medens den gennemsnitlige indlæggelsesperiode er konstant. For hele landet er antallet af sygedage steget med 1.385 til 90.007 eller med godt 1,5 % i forhold til 1967.

Udgifterne pr. sygedag er for de tre sygehuse steget med henholdsvis ca. 6 %, ca. 21 % og ca. 4 % mod i 1967 henholdsvis ca. 18 %, 3 % og 12 %.

Hospitalsskibet "Reyði Krossur" i Tórshavn og lægebåden "Medicus" i Klaksvig har i 1968 sejlet henholdsvis 137 og 65 sygeture.

Sygehusbyggeriet.

Arbejdet på landssygehusets nye patient- og behandlingsbygning er så at sige færdigt. To etager med ialt 50 senge har været i brug hele 1968 og centrallaboratoriet og røntgenafdelingen siden efteråret 1968. De resterende senge- og behandlingsafsnit vil blive taget i brug i de første måneder af 1969.

Ombygningen af det gamle landssygehus' ene bygning er påbegyndt i 1968, og murerarbejdet er omtrent færdigt bortset fra pudsning. Så snart kirurgisk afdeling, der har til huse i den anden gamle bygning, i begyndelsen af 1969 overflyttes til den nye patient- og behandlingsbygning, vil ombygningen af kirurgisk afdelings gamle bygning blive påbegyndt.

1. etape af statshospitalet i Tórshavn, der rummer økonomiafsnittet og derfor også benyttes af landssygehuset, er afsluttet og taget i brug i 1968 bortset fra administrationsbygningen, der forventes færdig i foråret 1969. Af byggeriets 2. etape, der påbegyndtes i 1967, bliver en patientbygning med 20 senge og en boligblok med 8 reserve-lægelejligheder til brug for begge sygehuse færdige i foråret 1969. Opførelsen af endnu en patientafdeling med 40 senge og 2 boligblokke med sygeplejerskeboliger, hvoraf den ene tillige indeholder sygepleje-

skole, er påbegyndt i 1968.

Kommunelægerne.

Atter i år har der været store vanskeligheder med at besætte ledige kommunelægestillinger. I sommermånederne har man haft god hjælp af danske læger, der har tilbragt deres sommerferie med at vikariere i ledige stillinger.

Det lykkedes i 1968 kun at ansætte 1 fast kommunelæge nemlig i Våg. Ved årets udgang er kun 11 af de 16 normerede kommunelægestillinger besat, og i begyndelsen af 1969 forlader yderligere 2 kommunelæger Færøerne. Ledige stillinger har været opslået i danske, norske, svenske, engelske og tyske tidsskrifter.

Tandlægerne.

For tandlægeforholdenes vedkommende har 1968 været et godt år. 18 danske tandlæger har i sommermånederne holdt konsultationer - overvejende for skolebørn - i Fuglefjord, Lervig, Skåle, Glibre, Gøte, Ejde, Skopen, Våg samt Tórshavn. Disse tandlæger har sammen med de 7 faste skoletandlæger, der har fungeret i årets løb, behandlet ca. 85 % af alle skolebørn. Ved årets udgang er situationen den, at der i Tórshavn er 4 privatpraktiserende tandlæger og 1 skoletandlæge; som skoletandlæger og delvis privatpraktiserende tandlæger fungerer i Tverå et tandlægesøgtepar samt i Vestmanhavn og Klaksvig hver 1 tandlæge.

UNDERVISNING M. V.

Børneskolen.

I 1967/68 er udbygningen af børneskolen fortsat. Kommunerne har i nævnte finansår investeret knap 3 mill. kr. i skolebyggeri, hvortil der af landskassen og statskassen ydes tilskud med 20 % fra hver.

I kalenderåret 1968 er nye, mindre skoler taget i brug i Nordskåle-Øre, Ridevig og Thorsvig. Endvidere er opførelsen af en stor 7-klasset skole med svømmehal i Strænder næsten tilendebragt, og 1. etape af en 7-klasset skole i Kollefjord er påbegyndt. Herudover er det nye seminarium med øvelsesskole i Tórshavn taget i brug, jfr. nedenfor under Færøernes seminarium.

Et af skoledirektionen nedsat udvalg til koordination af samarbejdet mellem skolerne på Østero om undervisningen ud over skolepligtig alder har afgivet betænkning.

Antal skoler, elever og lærere

	<u>64/65</u>	<u>65/66</u>	<u>66/67</u>	<u>67/68</u>	<u>68/69</u>
A. <u>Antal skoler</u>	77	77	78	78	74
heraf med undervisning udover 7. årgang	11	11	11	11	12
B. <u>Antal lærere</u>	<u>278</u>	<u>281</u>	<u>306</u>	<u>313</u>	<u>320</u>
C. <u>Elevantal</u>					
gymnasieafd.	104	108	126	141	163
realafdelinger	770	807	849	844	842
8.-9. klasser	134	164	218	244	274
folkesk. iøvrigt	4.994	4.995	5012	4.977	4.988
privatskoler	<u>305</u>	<u>325</u>	<u>384</u>	<u>431</u>	<u>446</u>
Elever ialt	<u>6.307</u>	<u>6.399</u>	<u>6.589</u>	<u>6.637</u>	<u>6.713</u>

Antal elever i skoleårene 1966/67 - 1968/69 fordelt
på årgange og klassetrin

	1966/67			1967/68			1968/69		
	Drenge	Piger	Ialt	Drenge	Piger	Ialt	Drenge	Piger	Ialt
Forskolekl.	14	28	42	31	39	70	23	34	57
1. årgang	419	429	848	384	348	732	418	379	797
2. årgang	407	384	791	417	432	849	373	347	720
3. årgang	409	377	786	411	387	798	417	435	852
4. årgang	364	361	725	406	367	773	407	371	778
5. årgang	371	377	748	370	382	752	407	359	766
6. årgang	363	345	708	367	370	737	356	358	714
7. årgang	380	368	748	342	355	697	366	384	750
8. klasse	61	68	129	53	97	150	81	84	165
9. klasse	23	66	89	45	49	94	28	81	109
1. real	137	180	317	159	157	316	151	186	337
2. real	130	141	271	114	157	271	126	140	266
3. real	125	136	261	120	137	257	107	132	239
1. gymn.kl.	31	18	49	35	18	53	41	29	70
2. gymn.kl.	34	9	43	32	15	47	31	15	46
3. gymn.kl.	24	8	32	32	9	41	33	14	47
I a l t	3.292	3.295	6.587	3.318	3.319	6.637	3.365	3.348	6.713

Antallet af elever, der får undervisning udover 7. årgang, stiger fortsat. Medens ca. 62 % af en 7. årgangs elever i 1966/67 og 1967/68 har fortsat skolegangen i 8. klasse eller 1. real, har i 1968/69 72 % af 7. årgangs elever fortsat skolegangen. Det må herved tages i betragtning, at den sidste 7. årgang kun havde ca. 700 elever mod ca. 750 i 1966/67 og 1968/69.

Udbygningen af specialundervisningen for svagtbegavede og læse-retarderede børn er fortsat i 1968, som det fremgår af følgende tabel.

Øversigt over specialundervisningen
pr. 31. december 1968

	<u>Antal skoler</u>	<u>Elev- antal</u>	<u>Ugent- ligt timetal</u>	<u>Antal lærere</u>	<u>Antal hjælpe- klasser</u>	<u>Antal ele- ver henvist til for- sørgsskoler</u>
A. Skoler med eksamensafd.	9	232	219	20	2	13
B. Andre kommuneskoler	23	92	78	25	0	5
C. Privatskoler	2	23	16	2	0	0
1968 ialt	34	347	313	47	2	18
1967 ialt	26	285	264	37	2	24
1966 ialt	22	244	249	30	2	11 ^{x)}

x) Henvist i 2. halvår af 1966.

Af eleverne på statens skole for høre- og talelidende var der pr. 31. december 1968 48 i den skolepligtige alder, hvoraf 5 gik til ambulante behandling uden for normal skoletid.

I 1968 afholdt Danmarks Lærerhøjskole et kursus i orientering på Færøerne med 20 deltagere. Kurset varede 2 uger.

Der er i årets løb i folkeskolen normeret 5 nye embeder således, at der nu ialt er normeret 277 lærerembeder, hvoraf 250 er besat. Resten varetages af vikarer, hvoraf kun enkelte har lærereksamen. De øvrige har realeksamen eller studentereksamen.

En meget stor del af eleverne fra 8. og 9. klasse og realafdelingen samt nogle elever, der har forladt skolen ved skolepligtens ophør, får en videregående uddannelse i de faglige skoler.

Tekniske skoler.

På Færøerne findes 2 tekniske skoler - i Tórshavn og Klaksvig - der underviser i ialt 14 håndværksfag. Undervisningen foregår som dagundervisning og i 1968 har et udvalg afgivet betænkning om en udbygning af skolerne bl. a. med værkstedsundervisning og større skolehjem.

Antal elever på tekniske skoler i skoleåret 1967/68

	<u>1. år</u>	<u>2. år</u>	<u>3. år</u>	<u>4. år</u>	<u>Ialt</u>
Automekanikere	14	8	7	8	37
Bagere	2	3	5	5	15
Blikkenslagere & rørlæggere	4	11	3	6	24
Bygningsmalere	3	5	3	4	15
Bygningsssnedkere	11	15	24	18	68
Bygningstømrere	19	30	26	17	92
El-installatorer	18	18	18	14	68
Frisorer	3	11	3	6	28
Maskinarbejdere	33	52	36	30	151
Murere	1	3	-	-	4
Radiomekanikere	6	4	3	3	16
Sejlmagere	-	-	-	-	-
Skibstømrere	9	6	10	6	30
Svejsere	3	-	-	-	3
Syersker	9	2	1	-	12
1967/68 ialt	135	168	144	117	564
1966/67 ialt	196	156	122	101	575
1965/66 ialt	172	126	103	111	512

I 1967/68 var eleverne fordelt med 481 på teknisk skole i Tórshavn og 83 på skolen i Klaksvig. De tilsvarende tal for skoleåret 1966/67 var henholdsvis 492 og 83.

Skolen i Tórshavn havde endvidere i 1967/68 42 elever, der forberedte sig til teknisk forberedelseseksamen, og 17, der forberedte sig til eksamen som tekniske driftsassistentter, medens teknisk skole i Klaksvig havde 7 elever på maskinistkursus.

Færøernes handelsskole.

Handelsskolen, der er en centralskole for hele landet, har afdelinger i Tórshavn, Klaksvig, Fuglefjord og Tverå. Ved de to sidste afdelinger kan eleverne alene tage forberedelseskursus og visse statskontrollerede fagprover. Skolen har ialt 27 deltidsbeskæftigede lærere.

Antal elever i handelsskolen i skoleåret 1968/69

	<u>1. år</u>	<u>2. år</u>	<u>3. år</u>	<u>Ialt</u>
Forberedelseskursus	46	47	-	93
Kontorlinien	105	36	-	141
Butikslinien	12	11	-	23
Statskontrollerede fagprover	<u>169</u>	-	-	<u>169</u>
1968/69 ialt	332	94	-	426
1967/68 ialt	108	100	111	319
<u>1966/67 ialt</u>	<u>102</u>	<u>136</u>	<u>123</u>	<u>361</u>

Somandsskoler.

På Færøerne findes 2 somandsskoler - 1 i Tórshavn og 1 i Klaksvig.

Antal elever på somandsskoler pr. 1. januar

	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
Skibsførerelever (6 mdrs. kursus)	8	8	3
Styrmandselever (18 mdrs. kursus)	24	29	41
Fiskeskippererelever (9 mdrs. kursus)	33	37	24
Radiotelegrafistelever (18 mdrs. kursus)	<u>13</u>	<u>12</u>	<u>12</u>
<u>Ialt</u>	<u>78</u>	<u>86</u>	<u>80</u>

Af de 80 elever undervises skibsfører- og styrmandseleverne samt 18 fiskeskippererelever på Færøernes somandsskole i Tórshavn. De ovrigt 6 fiskeskippererelever bliver undervist på Klaksvig somandsskole, der tillige er radiotelegrafist-skole.

Færøernes maskinskole.

Færøernes maskinskole, der har til huse i somandsskolens bygning i Tórshavn, har i 1968 taget et nyt maskinlaboratorium i brug.

Antal elever pr. 1. januar

	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
Maskinistelever (6 mdrs. kursus)	5	9	15
Færosk maskineksamen (6 mdrs. kursus)	8	7	11
Maskinmestereksamen			
2. semester (6 mdrs. kursus)	5	8	6
3. " (6 mdrs. kursus)	-	<u>5</u>	<u>9</u>
<u>Ialt</u>	<u>18</u>	<u>29</u>	<u>41</u>

Færøernes sygeplejerskeskole.

Færøernes sygeplejerskeskole har - indtil de nye bygninger på statshospitalet er færdige - til huse på højskolen.

Antal elever på sygeplejerskeskolen pr. 1. januar

	<u>1. år</u>	<u>2. år</u>	<u>3. år</u>	<u>Ialt</u>
1969	21	14	16	51
1968	16	16	14	44
1967	17	14	13	44

I 3. skoleår er eleverne godt $\frac{1}{2}$ år på uddannelse i Danmark på visse specialafdelinger.

Færøernes folkehøjskole havde på sommerholdet 1968 31 piger, og på vinterholdet 1968/69 har skolen 23 drenge. Skolen har endvidere forskole for sygeplejeelever. Kursus i 1968 har været besøgt af 23 elever.

Aftenskolerne i vinteren 1967/68 har ialt haft 1.781 elever med ialt 13.712 timer mod 1.515 elever og 11.538 timer året for. Af eleverne i 1967/68 var 1.641 kvinder og 140 mænd. Dette skyldes blandt andet, at der blandt kvinderne er stor interesse for håndarbejdsfagene.

Færøernes seminarium.

I 1968 blev statsseminariets nye bygninger taget i brug. Byggeriet - hvori indgår en kommunal øvelsesskole til ca. 350 elever - omfatter foruden de nødvendige klasseværelser en lang række faglokaler til fysik, kemi, biologi, geografi, sløjd, skolekokken, håndarbejde, sang og musik, et bibliotek, skolecentral, kollegium til 20 seminarieelever med dagligstue og kantine samt en aula. I hele anlægget indgår desuden en idrætsplads med fodboldbane og baner til fri idræt samt 3 tjenesteboliger til seminarierektor, øvelsesskolens inspektør og pedellen. De samlede omkostninger ved byggeriet udgør ca. 13,5 mill. kr.

Antal elever på Færøernes seminarium

	<u>Præp.kl.</u>	<u>1. år</u>	<u>2. år</u>	<u>3. år</u>	<u>4. år</u>	<u>ialt</u>
1968/69	-	26	24	-	27	77
1967/68	28	26	-	27	-	81
1966/67	28	-	28	-	24	80

Færøernes akademi.

I skoleåret 1968/69 har akademiet fortsat den videregående undervisning i færøsk. I undervisningen deltager 4 lærere og 5 studenter, hvoraf 3 udenlandske. Akademiet har endvidere aftenundervisning i færøsk med 42 elever og har afholdt 1 foredragsrække i psykiatri med 70-80 deltagere og 1 om aftaler med ca. 30 deltagere.

Antal elever udskrevet af børne- og fagskoler

	<u>1964/67</u>				
	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>
<u>A. Børneskolen:</u>					
Studentereksamen	28	30	28	32	41
Realeksamen	189	217	213	261	255
Udskrevet efter 7. kl.	353	341	274	282	195
" " 8. kl.	66	82	32	23	19
" " 9. kl.	-	19	31	72	79
Ialt	636	689	578	670	589
<u>B. Faglige skoler:</u>					
Handelsskoler	70	67	137	132	170
Tekniske skoler	70	100	119	124	117
Færøernes seminarium	25	-	19	24	-
<u>Sømandsskoler:</u>					
Skibsførere	21	25	19	11	11
Styrmænd	21	21	23	15	10
Fiskeskippere	38	35	32	27	24
Telegrafister	-	7	-	10	-
Maskinskolen	-	9	25	24	56
Sygeplejeskolen	-	20	14	13	14
Ialt	245	284	388	380	402

Driftsudgifterne til det samlede undervisningsvæsen har i 1967/68 andraget ialt ca. 21,8 mill. kr. mod ca. 19,8 mill. kr. i 1966/67. Udgifterne fordeler sig som anført i omstående tabel.

Undervisningsvæsenets driftsudgifter 1967/68

<u>1.000 kr.</u>	<u>Stats-</u> <u>kassen</u>	<u>Lands-</u> <u>kassen</u>	<u>Kommu-</u> <u>nerne</u>	<u>Private</u>	<u>Ialt</u>
Folkeskolen					
Lærerlønninger m. v.	6.146	5.012	-	-	11.158
Pensioner	705	157	-	281	1.143
Skolernes drift (lys og varme, vedligeholdelse m. v., tjenesteboliger m. v., skolelægeordning)	200	148	3.600	-	3.948
Andre udgifter (lærerkursus m. v.)	68	160	-	-	228
Ialt	7.119	5.477	3.600	281	16.477
Private skoler	510	-	12	480	1.002
Gymnasiet	-	1.398	-	-	1.398
Handelsskoler	101	-	6	93	200
Tekniske skoler	559	-	93	93	745
Færøernes seminarium	445	-	-	-	445
Sømandsskoler	-	535	26	21	582
Færøernes maskinskole	232	-	-	-	232
Færøernes folkehøjskole	-	183	2	11	196
Færøernes akademi	-	187	-	-	187
Aftenskoler	152	58	98	-	308
Ialt	9.118	7.838	3.837	979	21.772

Den private andel, bortset fra folkeskolen, er tilvejebragt ved skolepenge fra eleverne samt fra kredse med tilknytning til skolerne (mestre, banker, menigheder m. v.). For kostelever på studenterskolen og højskoleelever er opholdsudgiften ikke medregnet.

Stipendier og lån
fra Ungdommens uddannelsesfond

<u>Kr.</u>	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>
<u>A. Stipendier:</u>				
8.-9. klasse og x) realafdeling	159.323	241.019	353.583	360.465
gymnasiet	74.000	105.900	111.700	113.300
seminariet	105.500	136.500	175.000	161.600
sømandsskolen	80.000	104.025	80.960	80.000
maskinskolen	-	14.900	17.200	42.500
Ialt	<u>418.823</u>	<u>602.334</u>	<u>738.443</u>	<u>757.865</u>

B. Studielån:

seminariet	74.000	144.000	138.300	125.700
sømandsskolen	80.000	92.460	71.750	91.500
maskinskolen	-	8.640	16.200	30.900
Ialt	<u>154.000</u>	<u>245.100</u>	<u>226.250</u>	<u>248.100</u>

x) excl. tilskud fra kommunerne, der yder mindst 25% af stipendierne til elever i 8. og 9. klasse og realafdelingen eller 1/3 af de anførte tal.

Endvidere får færingar på de højere læreanstalter i Danmark stipendier og lån fra Ungdommens uddannelsesfond efter sædvanlige regler.

Landskassen har i 1967/68 stillet følgende beløb til rådighed som elevtilskud:

Seminariet	20.000
Gymnasiet	50.000
Folkehøjskolen	65.800
Handelsskoler, tekniske skoler	100.000
Højere uddannelse	60.000
Anden uddannelse	<u>128.100</u>
Ialt	<u>423.900</u>

Fra staten er i finansåret 1967/68 ydet følgende elevtilskud til ophold på skoler i Danmark og det øvrige Norden:

Høj- og landbrugsskoler.....	kr. 57.000
Husholdningsskoler	" 52.000

Ialt kr. 109.000

KULTURELLE FORHOLD

Til belysning af omfanget af den kulturelle virksomhed, der finder sted på Færøerne, har man indhentet oplysninger om de færøske radioudsendelser og de færøske aviser; om antallet af bogudgivelser på Færøerne, om teater- og biografvirksomheden og om afholdte koncerter i 1968. Disse oplysninger giver naturligvis ikke udtømmende udtryk for kulturaktiviteten på Færøerne, men er udvalgt som de områder, på hvilke det er lettest at give aktiviteten talmæssigt udtryk.

Færøernes Radio.

Færøernes Radio - Útvarp Foroya - blev oprettet i 1956. Et radioudvalg på 6 medlemmer (5 valgt af lagtinget og 1 af lytterforeningerne) fastlægger hovedlinierne for programlægningen, der igeovrigt forestås af Útvarp Foroya's direktør. Direktøren har en fast medarbejderstab på 4 programsekretærer, 2 teknikere og 1 regnskabsfører.

Færøernes Radios udsendelser

Udsendelsens art	1967		1968	
	Sendetid i timer	Sendetid i % af samlet tid	Sendetid i timer	Sendetid i % af samlet tid
Musik	614	43,7	630	44,0
Foredrag m.v.	46	3,3	81	5,7
Gudstjenester	120	8,5	128	9,0
Oplæsning	35	2,8	40	2,9
Dramatiske udsendelser	6	0,4	16	1,1
Reportager	60	4,3	43	3,0
Ønskekoncerter	146	10,4	172	12,0
Underholdning	19	1,4	17	1,2
Børneudsendelser	24	1,7	25	1,8
Nyhedsudsendelser	180	12,7	195	13,5
Lagtingsudsendelser	16	1,2	27	1,9
Færøske kvad	6	0,4	16	1,1
Genudsendelser	113	8,0	40	2,8
Diverse	16	1,2	-	-
<u>Ialt</u>	<u>1.401</u>	<u>100,0</u>	<u>1.430</u>	<u>100,0</u>

I timetallet for ønskekoncerter er indbefattet ca. 5 timers udsendelser med julehilsner fra færingar i Aalborg m.fl. danske byer, Grønland, Island, Norge, England og U.S.A. Udover de i tabellen angivne udsendelser, har den færøske radio i tiden 1. april til 30. november 1 times ugentlig udsendelse i den grønlandske radio, i tiden 1. december - 31. marts kun 10 min. ugentlig samt ca. 10 min. ugent-

lige nyhedsudsendelser i den danske radio og ca. 5 min.s ugentlige nyhedsudsendelser i den norske kortbølgeradio, alle på færøsk.

De daglige udsendelser på Færøerne, der er meget stærkt aflyttet, varer ca. 4 timer fordelt på morgen, middag og aften - om lørdagen noget længere. Útvarp Føroya's driftsudgifter androg i 1967/68 ca. 650.000 kr., hvoraf 60 % blev dækket af radiolicensen og de 40 % af indtægter ved ønskekoncerter og udsendelse af bekendtgørelser og meddelelser.

I 1968 er arbejdet med etablering af F.M.-sendere påbegyndt. 1. etape, der vil koste ca. 2 mill. kr., påregnes færdig i løbet af 1969 og vil skabe væsentlig bedre aflytningsforhold for Strømø, Nordøerne og Suderø. 2. etape, der er budgetteret til ca. 1 mill. kr., vil dække resten af landet. SENDERNE vil blive indrettet således, at de senere vil kunne indgå i en eventuel etablering af TV-udsendelser på Færøerne.

Færøske aviser.

På Færøerne findes 6 aviser. Ingen af dem udkommer daglig, men Dimmalætting kommer 3 gange ugentlig, Dagblaðið, 14. September og Sosialurin 2 gange ugentlig og Norðlýsið og Tingakrossur 1 gang ugentlig.

Avisernes oplagstal 1964-68

	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>
Dagblaðið	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Dimmalætting	7.600	7.750	8.000	8.200	8.400
14. September	2.500	2.300	2.500	2.600	2.700
Norðlýsið	900	950	950	1.000	1.000
Socialurin	1.980	2.060	2.140	2.220	2.300
Tingakrossur	700	750	800	900	950
<u>Ialt</u>	<u>16.180</u>	<u>16.310</u>	<u>16.890</u>	<u>17.420</u>	<u>17.850</u>

De enkelte bladnumre er normalt på 4-8 sider og indeholder overvejende kommenterende stof, idet de fleste nyheder bringes i den færøske radioavis, der kommer 3 gange daglig.

5 af aviserne er talerør for hver sit politiske parti: "Dagblaðið" for folkeflokk, "Dimmalætting" for sambandspartiet, "14. September" for tjóðveldispartiet, "Socialurin" for socialdemokratiet og "Tingakrossur" for gl. selvstyrepartiet. "Norðlýsið", der udgives i Klaksvig, er ikke tilknyttet noget bestemt parti.

Bogudgivelser på Færøerne.

Ifølge oplysninger indhentet fra landsbókasavnið er der i 1968 udgivet ialt 25 bøger på Færøerne, heraf 18 originale værker og 7 oversættelser. I nedenstående tabel er angivet, hvorledes disse udgivelser fordeler sig efter bogernes art, og til sammenligning er de tilsvarende tal for 1966 og 1967 angivet.

<u>Antal</u>	<u>Bogudgivelser på Færøerne 1968</u>					<u>Ialt</u>
	<u>Skonlitteratur</u>	<u>Faglit-</u>	<u>Skole-</u>	<u>Børne-</u>		
	<u>Prosa</u>	<u>Poesi</u>	<u>teratur</u>	<u>bøger</u>	<u>bøger</u>	
Originale værker	3	4	8	2	1	18
Oversættelser	2	-	-	1	4	7
Ialt 1968	5	4	8	3	5	25
Ialt 1967	3	5	7	5	5	25
Ialt 1966	8	6	16	7	1	38

I tabellen er ikke medtaget periodiske tidsskrifter, pjecer eller andre mindre skrifter, men alene egentlige bøger. Udenfor Færøerne er i 1968 udgivet 6 bøger på færøsk sprog, men disse - såvel som andre bøger udgivet i udlandet om færøske forhold - er ikke medtaget i ovenstående tabel.

Teaterforestillinger.

Havnar Sjónleikarfelag (teaterforeningen i Tórshavn) - der i 1968 fyldte 50 år - ejer teaterbygningen i Tórshavn - Sjónleikarhúsið. Denne fungerer til daglig dels som biograf, dels som danselokale, men med mellemrum danner den ramme om en række teaterforestillinger opført af Sjónleikarfelagið's aktive medlemmer. Den færøske skuespiller Eyðun Johannesen har siden 1961 ledet et dramatisk elevkursus, der er 3-årigt og til dato har uddannet ialt 19 aktører, der tillige med felagið's ældre aktører danner teatrets skuespillerstab. Herudover forestår Sjónleikarfelagið af og til teatertournéer på Færøerne af

danske og udenlandske teaterensembler. I nedenstående tabel er for 1968 givet en oversigt over antallet af teaterforestillinger i Tórshavn, der - bortset fra Vestmanna Sjónleikarfelags og Gladsaxe teaters tour-
néer - var iscenesat af Eyðun Johannesen.

Teaterforestillinger i Tórshavn 1968

<u>Forestillinger</u>	<u>Antal op- forelser</u>	<u>Antal med- virkende</u>	<u>Antal til- skuere</u>
<u>Havnar Sjónleikarfelag:</u>			
Waterhouse & Hall: "Billy Skrogg"	26	8	4680
Carlo Goldoni: "At tæna tveimum"	24	17	4000
H. A. Djurhuus & W. Heinesen: "Hoyr um annan - hygg um teg sjálvan"	17	26	2720
<u>Vestmanna Sjónleikarfelag:</u>			
John Steinbeck: "Mýs og menn"	2	10	500
<u>Gladsaxe Teater:</u>			
B. Andersen: "Lagkagen")	5	5 ^{x)}	1100
J. L. Heiberg: "De pokkers kvindf.")			
H. C. Andersen: "En nat i Roskilde")			
1968 ialt	74	-	13000
1967 ialt	60	-	10705

x) + 3 musikere.

Det store antal opforelser i Tórshavn har bevirket, at der i 1968 har været spillet teater i byen i alle årets måneder undtagen juni måned.

Vestmanna Sjónleikarfelags forestilling blev - foruden i Tórshavn og Vestmanhavn - tillige opført i Sandevåg og Sand og Gladsaxe Teaters forestilling tillige i Glibre og Tverå.

Herudover har der i flere bygder været opført skuespil med lokale kræfter.

Biografforestillinger:

På Færøerne findes ialt 9 faste biografteatre, hvoraf 2 i Tórshavn. Herudover findes en forening for filmkunst, Filmslistafelagið, der er tilknyttet "Det danske filmmuseum". Foreningen har ialt ca. 150 medlemmer og foreviste i sæsonen 1967/68 ialt 10 forskellige film.

I omstående tabel er givet en oversigt over biografernes virksomhed i 1968.

Biografteatrene på Færøerne 1968

<u>Biografer</u>	<u>Antal pladser</u>	<u>Antal film</u>	<u>Antal fore- stillinger</u>	<u>Antal til- skuere</u>
Havnar Bio	236	128	684	124.299
Sjónleikarhúsið	231	61	367	39.224
Atlantis Bio	120	102	330	25.550
Glyvra Bio	180	53	108	12.286
Vestmanna Bio	105	57	127	6.758
Sørvágs Bio	100	65	132	8.924
Skopunar Bio	80	59	118	4.168
Tvøroyrar Bio	96	68	225	15.482
Vágs Bio	94	86	232	11.934
1968 ialt	1.242	-	2.323	248.625
1967 ialt	1.246	-	2.282	240.028

Konserter.

Musiklivet på Færøerne giver sig adskillige udslag og beskæftiger mange mennesker aktivt i kammerorkester, blæseorkestre og kor.

Tórshavnar Musikskúli har et amatør-kammerorkester, der - i de senere år under ledelse af skiftende danske musikere - giver offentlige kammerkonserter. Endvidere forestår musikskolen gæstekonserter på Færøerne af fremmede musikere. Hertil kommer, at skolen påtager sig undervisning af elever på stryge- og træblæserinstrumenter.

Nærmere oplysning om musikskolens koncertvirksomhed er givet i nedenstående tabel.

Tórshavnar Musikskúli's koncerter 1968

	<u>Antal konserter</u>	<u>Antal medvirkende</u>	<u>Antal tilhørere</u>
Musikskolens orkester	11	10-20	1.400
Musikskolens orkester + kor	2	80	700
1968 ialt	13	-	2.100
1967 ialt	16	-	4.050

Af de 11 orkesterkonserter blev 5 ledet af musikpædagog ved Birkerød kommunale musikskole Oliver Rigby Hirsh og de 6 af oboist i Statsradiofoniens symfoniorkester Poul Tofte-Hansen, hvoraf 2 i hen-

holdsvis Gøte og Kvivig kirke. De pågældende har i 1968 opholdt sig henholdsvis $1\frac{1}{2}$ og $3\frac{1}{2}$ måned på Færøerne som instruktører for orkestret. I de 2 koncerter med kor deltog - foruden musikskolens orkester - Útvarpskórið og Gymnasiets kor i opførelsen af J.S. Bach's kantate "Wachet auf ruft uns die Stimme" under ledelse af Ólavur Hátún.

På Færøerne findes 6 hornorkestre, hvoraf de 2 i Tórshavn. Alle orkestre samles een gang årligt til fælles koncerter og driver iøvrigt en livlig koncertvirksomhed.

Hornorkestrenes koncerter 1968

	<u>Antal Koncerter</u>	<u>Antal medvirkende</u>	<u>Antal tilhørere</u>
Havnar Hornorkestur	4	25	1.600
G.H.M.-orkestret, Tórsh.	7	20	2.275
Klakksvíkar Hornorkestur	13	26	2.980
Nes sóknar Musikfelag	4	16	620
Vestmanna Hornorkestur	2	14	700
Sørvágs Tónleikarfelag	5	18	800
Fælleskoncerter	2	121	700
1968 ialt	37	-	9.675
1967 ialt	23	-	7.480

Hovedparten af koncerterne er afholdt som friluftskoncerter. To af Havnar Hornorkesturs koncerter blev dirigeret af englænderen Robert Oughton.

Klaksvig Hornorkester, som i de seneste år er blevet ledet af den britiske dirigent Norman Edwards, gennemførte i juli måned en tourné til Danmark, hvor der afholdtes 8 koncerter med ca. 1400 tilhørere. Disse er medregnet i foranstående tabel. G.H.M.-orkestret har i 4 måneder haft normanden Bergwald Lauritsen og Sørvágs Hornorkester i 3 måneder normanden Alfred Gjersvik som instruktør.

Også korsang har traditionelt stor tilslutning på Færøerne. Der findes ialt 6 faste sangkor, hvoraf de 2 i Tórshavn, Útvarpskórið (radiokoret), der tæller 35 medlemmer, arbejder ligledes med et børnekor på 40 medlemmer. I omstående tabel er Útvarpskórið alene medtaget med sit normale medlemstal på 35 medlemmer.

Korkonserter 1968

<u>Færøske kor</u>	<u>Antal konserter</u>	<u>Antal medvirkende</u>	<u>Antal tilhørere</u>
Útvarpskórið	10	35	2.550
Kristiligt Sangkór	6	35	1.750
Klaksvíkar Sangfelag	3	35	950
Fuglafjarðar Sangfelag	4	40	850
Eiðis Sangkór	1	24	400
Ljómur, Vág	1	35	400
Fælleskoncert	2	160-200	978
<u>Københavns universitets kor af musikstuderende</u>	<u>4</u>	<u>35</u>	<u>1.600</u>
1968 ialt	30	-	9.478
1967 ialt	<u>32</u>	<u>-</u>	<u>8.670</u>

I den ene fælleskoncert, der blev afholdt i Fuglefjord, deltog de 4 førstnævnte kor samt Gymnasiets kor. I den anden fælleskoncert, der blev afholdt i aulaen på det ny seminarium i Tórshavn, deltog Útvarpskórið og Kristiligt Sangkór tilligemed et kor af lærere og elever på seminariet og øvelsesskolen. Herudover har Útvarpskórið medvirket i talrige radioudsendelser og nogle af musikskolens koncerter. Endvidere gav koret i juni måned en koncert i Aalborg-hallen i forbindelse med foreningen Nordens ungdomsstævne. Denne koncert indgår i tabellen med 2000 tilhørere. Af korets øvrige koncerter er 7 afholdt på bygd. De fleste af korene har udover koncertvirksomheden tillige medvirket ved lokale arrangementer og festgudstjenester.

Endelig skal det nævnes, at der på Færøerne findes 15 poporkestre med ialt 62 medlemmer. Orkestrene spiller hovedsagelig til dans og har i 1968 ikke afholdt selvstændige koncerter, men 5 af orkestrene deltog i det engelske poporkester "Wishfull Thinking"s koncert i Tórshavn. Yderligere 1 norsk og 1 dansk poporkester har i 1968 turneret på Færøerne.

OFFENTLIGE ANLÆGSARBEJDER OG SAMFÆRDSEL

Landeveje.

De færøske veje er ikke af gammel dato. Den ældste egentlige kørevej går mellem bygderne Sand og Skopen på Sandø, og bevillingen hertil blev givet i 1913. Nogle år efter 1. verdenskrig kom der gang i udbygningen af vejene, som i midten af 1930'erne havde en samlet længde af ca. 150 km og i 1955 ca. 235 km, altsammen énsporet.

I lagtingssamlingen 1954/55 blev der skabt grundlag for en udbygning efter tidssvarende principper, og det samlede vejnets længde er nu knap 370 km, hvoraf godt 80 km er tosporet vej. I nedenstående tabel er givet en oversigt over landevejenes længde og belægning:

Det færøske landevejsnet i 1968

<u>Km</u>	<u>Ensporede veje</u>		<u>Tosporede veje</u>		<u>Ialt</u>
	<u>asfalt- belagte</u>	<u>grus- belagte</u>	<u>asfalt- belagte</u>	<u>grus- belagte</u>	
Norderøerne	-	23,6 ^{x)}	-	-	23,6
Østerø	8,5	92,8	16,1	7,0	124,4
Strømø	-	49,5	23,8	26,2	99,5
Vågø	8,3	9,2	-	6,0	23,5
Sandø	-	31,7	-	-	31,7
Suderø	9,5	53,0	1,5	-	64,0
Ialt 1968	26,3	259,8	41,4	39,2	366,7
Ialt 1967	22,3	267,4	25,4	45,8	360,9
Ialt 1966	15,8	276,4	15,5	44,4	352,1

x) Heraf 3,9 med betonkørebane.

Hovedfærdselsåren på Strømø (Tórshavn-Vestmanhavn) er blevet udbygget, idet de resterende ca. 3 km af Oygjarvejen er udvidet til 2-sporet vej og det meste af vejen asfalteret. Vej- og tunnelanlægget på Bordo er fuldført; dog mangler stadig asfaltering af tilslutningsvejene. Den 7 km lange Andefjordvej på Østerø nærmer sig sin afslutning og er åbnet for offentlig færdsel. På Vågø er arbejdet

med udvidelse og regulering af den 2 km lange strækning mellem Midvåg og Sandevåg næsten færdig. Endelig er den 1450 m lange tunnelforbindelse fra Kvalbø til Sandvig gennemsprængt og den sydlige tilslutningsvej på det nærmeste fuldført.

I 1968 er ialt 20,0 km landevej blevet asfalteret.

Vej- og tunnelforbindelsen på Bordø, Andefjordvejen, Midvåg-Sandevågvejen samt asfalteringsarbejderne er delvis finansieret ved lån fra Investeringsfonden for Færøerne.

I 1968 udførte vejarbejder har kostet ialt 12,8 mill. kr., hvoraf ca. 5,8 mill. kr. er arbejds løn svarende til, at ca. 300 mand har indtjent hovedparten af deres årsindtægt ved disse arbejder.

Udgifter til det færøske landevejsnet

<u>Mill. kr.</u>	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>
Nyanlæg og forbedring	6,60	7,70	11,60	15,30
Stenbrud og asfaltværk	0,70	0,60	1,20	1,80
Vedligeholdelse	1,90	2,80	3,80	3,50
Ialt	<u>9,20</u>	<u>11,10</u>	<u>16,60</u>	<u>20,60</u>

Motorkøretøjer.

Antallet af motorkøretøjer på Færøerne er fortsat stærkt stigende. Ved årets udgang var der ialt 4.857 køretøjer, hvilket er ca. 16 % mere end i 1967.

Antal motorkøretøjer på Færøerne 1956-1969

1/1 1956	582
1/1 1960	994
1/1 1964	1.732
1/1 1965	2.287
1/1 1966	2.880
1/1 1967	3.711
1/1 1968	4.195
1/1 1969	4.857

Af motorkøretøjerne pr. 1. januar 1969 er 1.856 knallerter.
Resten fordeler sig således på Tórshavn og de enkelte sysler:

Fordeling af biler og motorcykler

	Last- og varevogne	Busser	Hyre- vogne	Andre per- sonvogne	Motor- cykler	Ialt
Tórshavn	263	4	120	644	206	1.237
Norderøerne	73	1	48	159	68	349
Østerø	105	16	104	313	63	601
Strømø	43	6	29	104	21	203
Vågø	46	2	42	63	45	198
Sandø	17	7	11	6	38	79
Suderø nordre	34	10	45	63	44	196
Suderø søndre	32	9	26	52	19	138
Ialt pr. 1/1 1969	613	55	425	1.404	504	3.001
Ialt pr. 1/1 1968	630	51	406	1.156	561	2.804
Ialt pr. 1/1 1967	599	56	389	885	631	2.560

Når bortses fra knallerter, er der tale om en stigning i antallet af køretøjer på ca. 7 % i forhold til 1967. Ses der alene på 4-hjulede køretøjer, er stigningen på ca. 11 % i forhold til 1967. Den største stigning har fundet sted i gruppen "Andre personvogne". Her andrager den ca. 21 %, medens der for gruppen "Motorcykler" er tale om en tilbagegang på ca. 10 % og for gruppen "Last- og varevogne" på ca. 3 %.

Motorparken er forøget stærkest på Vågø, hvor stigningen er på 22 % i forhold til 1967. Stigningerne på Suderø er på 13 % for den nordre og 11 % for den søndre syssel, medens der for Tórshavn og Østerø kun er tale om stigninger på henholdsvis 7 % og 8 %.

Havne og landingspladser.

Der er på Færøerne 62 havne og 45 landingspladser. Af havnene kan 13 karakteriseres som ret gode, når henses til vanddybde, beskyttelse mod bølgegang, kaj og/eller pieranlæg og fornødne landarealer til placering af virksomheder.

I efterfølgende tabel er der givet en oversigt over aktiviteten i de 6 største havne i de sidste 3 år. Det bemærkes, at de 6 havne ikke følger helt ensartede retningslinier for deres opgørelser. Stort set omfatter tallene ikke ruteskibe i indenlandsk fart. Færøske fiskeskibe er medregnet i Tórshavn, men kun i begrænset omfang i de andre havne. For Runevig havn foreligger der kun oplysninger om aktiviteten i 1967 og 1968.

Aktiviteten i de 6 største havne i årene 1966-68

		<u>Anløb</u>		<u>Godsmængde i 1000 tons</u>	
		<u>antal</u>	<u>reg. netto tons i 1000 tons</u>	<u>udlosset</u>	<u>indlødet</u>
Tórshavn	1966	5.567	713,6	94,0	9,1
	1967	5.540	789,9	91,1	10,9
	1968	5.451	916,1	93,2	8,9
Klaksvig	1966	1.190	189,1	17,5	6,0
	1967	1.484	250,7	19,0	8,0
	1968	1.425	225,1	30,3	10,0
Fuglefj.	1966	1.210	105,0	13,4	5,8
	1967	1.288	134,0	9,8	16,2
	1968	1.437	149,0	14,8	24,5
Runevig	1967	1.211	163,9	44,4	28,6
	1968	1.284	198,6	51,0	29,6
Tverå	1966	1.017	178,5	19,0	3,1
	1967	1.079	211,0	20,1	2,1
	1968	944	178,0	19,3	10,6
Våg	1966	268	55,4		
	1967	504	72,2	1)	1)
	1968	530	83,0		

1) Oplysninger foreligger ikke.

Af den følgende tabel fremgår, hvad de samme 6 havne har haft af indtægter i finansårene 1965/66-1967/68, og hvorfra indtægterne hovedsagelig hidrører.

De 6 største havnes indtægter i 1965/66-1967/68

<u>l.000 kr.</u>		<u>Samlede indtægter</u>	<u>Vareaf- gifter</u>	<u>Heraf</u>	
				<u>Havne- og bropenge</u>	<u>Lejeind- tægter</u>
	1965/66	1.563	808	316	135
Tórshavn	1966/67	1.800	925	390	137
	1967/68	1.714	896	398	140
	1966	381	185	101	31
Klaksvig	1967	449	191	163	57
	1968	450	205	200	43
	1965/66	191	48	41	11
Fuglefj.	1966/67	319	93	61	46
	1967/68	325	94	93	32
	1965/66	187	108	55	24
Runevig	1966/67	252	149	62	41
	1967/68	254	168	64	23
	1965/66	206	93	99	14
Tverå	1966/67	270	120	129	6
	1967/68	253	104	125	9
	1965/66	111	44	51	9
Våg	1966/67	114	40	60	8
	1967/68	118	47	54	17

Af de vigtigste havnearbejder i 1968 kan nævnes, at arbejdet med udvidelse af havnen i Fuglefjord i forbindelse med en udbygning af fiskeindustrien næsten er fuldført. 2. etape af havneudvidelsen i Runevig nærmer sig stærkt sin afslutning. I Tofte er der påbegyndt og fuldendt en 56 m lang anlægskaj m. v. i forbindelse med etablering af en filétfabrik. I Tórshavn er påbegyndt en større havneudvidelse -

forlængelse af dækmolenerne i østre og vestre våg. Arbejdet vil vare ca. 5 år. Det i 1967 påbegyndte mindre kaj anlæg i østre våg er fuldført. Endelig er udvidelsen af Midvåg havn afsluttet.

Der er i 1968 udført havnearbejder for ialt 8,8 mill. kr., hvoraf ca. 4,5 mill. kr. er arbejds løn svarende til, at omkring 350 mand har haft hovedparten af deres årsindtægt ved disse arbejder.

Passagertrafik til og fra Færøerne.

I 1968 har flyvepladsen på Vågø været beflojet af Icelandair i samarbejde med SAS med 4-7 dobbeltture ugentlig i sommerhalvåret og 2-3 dobbeltture ugentlig i vinterhalvåret. Den eksplosive udvikling i flyvetrafikken de sidste 5 år fremgår af nedenstående tabel.

År	Ankom- mende	Flyvepassagerer 1964-68			Transit	Passage- rer ialt
		Afrejst		ialt		
		Danm.	iøvrigt			
1964	1.214	460	727	1.187	ca.100	2.501
1965	1.460	658	849	1.507	ca.100	3.067
1966	3.351	1.803	1.539	3.342	554	7.247
1967	5.367	3.415	2.347	5.762	742	11.871
1968	6.948	4.881	2.092	6.973	517	14.438

Antallet af flyvepassagerer er i 1968 steget med ca. 22 % i forhold til 1967 og fordoblet i forhold til 1966. Medens der i 1968 har været nedgang i trafikken på Island, er trafikken på Danmark steget ca. 43 % fra 1967 til 1968 og ca. 170 % de sidste 2 år.

Den stærke stigning i flyvetrafikken modsvares ikke af en tilsvarende nedgang i passagerskibstrafikken, hvis størrelse fremgår af følgende tabel.

Antal skibspassagerer mellem Færøerne og Danmark 1964-68

År	Ankommende	Afrejst	Ialt
1964	8.182	8.537	16.719
1965	8.849	9.326	18.175
1966	8.494	8.719	17.213
1967	8.980	8.959	17.939
1968	8.144	8.345	16.489

Hertil kommer, at m/s "Kronprins Frederik" og m/s "Gullfoss" har sejlet ialt 1474 passagerer mellem Færøerne og Island mod 2452 i 1967. Endvidere har m/s "Umanak" sejlet ialt 78 passagerer mellem Grønland og Færøerne mod 92 i 1967.

El-forsyning.

Elektricitetsværket S.E.V.'s anlægsvirksomhed er blevet fortsat i 1968. En oversigt over samlet produktion og salg i de sidste 4 finansår er vist i nedenstående tabel.

	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>
Samlet el-prod. mill. kWh	44,93	50,13	55,09	58,82
(heraf ved vandkraft)	41,27	43,20	47,56	54,43
Samlet salg af strøm mill.kWh	39,25	42,35	47,39	50,36
Samlede driftsindt. mill.kr.	6,2	6,7	8,6	11,2
Samlede driftsudg. " "x)	5,6	7,9	9,3	10,6
Installeret effekt MW	17,4	24,1	26,0	26,0
Samlet anlægsværdi mill. kr.	78,2	87,1	93,0	95,0

x) incl. renter og afskrivninger.

Elselskabet havde pr. 1. april 1968 følgende fordelingsanlæg:

	<u>60 kWh</u>	<u>20 kWh</u>	<u>10 kWh</u>	<u>0,4 kWh</u>
Ledninger og kabler <u>km</u>	43	267	121	392
Transformere <u>stk</u>	4	92	85	-

Strømforsyning sker til ialt 11.092 forbrugere svarende til et indbyggerantal på 37.560.

RETSVÆSEN

Politimesteren på Færøerne har i 1968 modtaget 328 anmeldelser af forbrydelser, hvoraf 203 er opklaret. Overtrædelserne af straffeloven i 1966-68 fordeler sig således:

	Anmeldt			Opklaret		
	1966	1967	1968	1966	1967	1968
Vold mod off. myndighed	2	2	5	2	2	5
Falsk forklaring o. lign.	-	7	2	-	7	2
Dokumentfalsk	3	-	-	2	-	-
Sædelighedsforbrydelser	14	6	2	10	4	1
Voldsforbrydelser	45	36	26	35	32	24
Frihedsberøvelse	-	1	-	-	1	-
Freds- og ærekrænkelser	6	2	5	3	1	3
Tyveri	81	84	98	46	50	44
Brugstyveri	42	60	42	16	28	7
Andre berigelsesforbrydelser	8	7	72 ^{a)}	7	5	69 ^{a)}
Hærværk	60	79	63	40	55	39
Øvrige	7	5 ^{x)}	13 ^{xx)}	7	5 ^{x)}	9 ^{xx)}
Overtrædelser af straffeloven ialt	268	289	328	168	190	203

x) heraf manddrab 1
 xx) - 1 uagtsomt manddrab
 a) - 1 sag indeholdende 52 forhold

	1966	1967	1968
Antal tiltalte i <u>statsadvokatsager</u>	85	119	89
Heraf vedr. <u>spirituskørsel eller anden forseelse med påstand om frakendelse af førerretten</u>	30	49	41
Antal <u>nævningesager</u>	1	0	0
Antal tiltalte i <u>politisager</u>	168	151	102
Antal <u>udenretligt vedtagne bødeforelæg</u>	583	757	948
<u>Idømte og vedt. bødebeløb</u>	65.360	146.257	92.300

Færøernes ret

	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>
1. <u>Borgerlige sager:</u>			
a. Stævninger indleveret til berømmelse	926	1027	1313
heraf faderskabssager	29	28	30
b. afsagte domme ialt	540	574	808
heraf udeblivelses- og erkendelses-			
domme	459	457	716
2. <u>Straffesager:</u>			
a. indleveret til berømmelse	240	315	288
b. afsagte domme	113	151	146
c. idømte eller vedtagne bøder	103	128	155
3. <u>Fogedforretninger:</u>			
indleverede begæringer	872	664	1162
heraf udpantningsbegæringer for radio-			
licens	378	37	383
4. <u>Auktioner:</u>			
a. auktionsbegæringer ialt	40	60	123
heraf faste ejendomme	24	39	65
skibe	1	0	7
løsøre	15	21	51
b. afholdte auktioner:			
faste ejendomme	4	1	3
skibe	1	0	4
5. <u>Tinglæsning (tinglysning):</u>			
a. tinglæste dokumenter	4720	3175	2813
b. tinglyste dokumenter	445	1993	2458
6. <u>Protesterede vekslere og anvisninger (om-</u>			
<u>fatter alene Tórshavn og omegn) .....</u>	161	237	353
7. <u>Skifteretten:</u>			
a. anmeldte boer ialt	319	335	296
b. afsagte konkursdekreter	0	0	0
c. boer under offentlig behandling den			
31. december	14	28	22
8. <u>Huslejensævnet i Tórshavn:</u>			
Indkomne sager	71	367	176

Fra og med 1967 udgives en færøsk domssamling, der kan fås tilsendt ved henvendelse til dommerkontoret.